

2 september 2025

Oorspronkelijke taal : Nederlands

COI FOCUS

NIGERIA

Corruptie en documentenfraude

Disclaimer:

Dit COI-product is, overeenkomstig de [richtlijnen van de Europese Unie](#) voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, opgesteld door Cedoca, de dienst die binnen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) verantwoordelijk is voor onderzoek naar informatie over herkomstlanden. Het document levert informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en velt geen oordeel over de grond van het verzoek om internationale bescherming.

Dit document, opgesteld binnen een afgesproken tijdbestek, steunt op een zo ruim mogelijke waaier aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie met bijzondere aandacht voor de toetsing en kruiscontrole van de bronnen. Cedoca probeert alle relevante aspecten van het onderwerp van dit COI-product te behandelen, maar de informatie in dit document is niet noodzakelijk exhaustief. Als dit document bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vermeldt, betekent dit niet dat ze niet hebben plaatsgevonden of niet bestaan. Alle gebruikte bronnen krijgen een gedetailleerde bronvermelding.

This COI product was produced by Cedoca, the country of origin information research unit of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS). It follows the [Common EU Guidelines](#) for processing country of origin information (April 2008) and was drafted in accordance with applicable legal provisions. It aims to provide information for the processing of individual applications for international protection. It does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of applications for international protection.

This report was prepared within an allotted timeframe, using a wide range of carefully selected public information with a constant attention to crosschecking sources. While Cedoca has endeavoured to cover all aspects relevant to the subject of this COI report, the information provided is not necessarily exhaustive. The absence of a specific event, person or organisation from this report should not be taken to imply that the event did not take place or that the person or organisation does not exist. All sources are referenced.

Samenvatting

Het sociaal-economisch leven en het functioneren van de overheidsdiensten in Nigeria wordt al sinds de onafhankelijkheid in 1960 gekenmerkt door een aanzienlijke graad van corruptie, maar het is vooral onder diverse militaire dictators in de jaren negentig dat het probleem endemische proporties aannam. Dat heeft ten dele te maken met het feit dat Nigeria al decennia het leeuwendeel van zijn inkomsten haalt uit de olie-industrie en dat zowel onder militair als onder burgerlijk gezag deze enorme financiële taart verdeeld werd, conform mechanismen waarin politieke gunsten, patronagenetwerken, cliëntelisme en corruptie een vitale rol spelen. Ondanks de gigantische petroleumwinsten is de gemiddelde Nigeriaan bijzonder arm. Omkoping en nepotisme zijn dermate prevalent dat sommige experts Nigeria omschrijven als een kleptocratie. Het maatschappelijk middenveld staat betrekkelijk zwak. De anti-corruptiewetgeving in het land wordt maar heel gebrekkig afgedwongen en de bescherming van eventuele klokkenluiders is nauwelijks gegarandeerd. Er is al decennialang sprake van straffeloosheid op alle overheidsniveaus. Het politieapparaat, de magistratuur en andere overheidsdiensten, die belast zijn met de strijd tegen het fenomeen, komen regelmatig zelf in opspraak.

Geconfronteerd met deze alomtegenwoordige corruptie richtte president Olusegun Obasanjo (1999-2007) een aantal onafhankelijke anticorruptie-organen op. Na een lichte verbetering van de situatie bereikte het fenomeen onder president Goodluck Jonathan (2010-2015) nieuwe hoogten, waarbij zwendelpraktijken het land tientallen miljarden dollars kostten. President Muhammadu Buhari (2015-2023) werd verkozen onder de belofte het probleem krachtdadig aan te zullen pakken. Tijdens zijn bewind steeg het aantal inbeschuldigingstellingen en veroordelingen inderdaad, maar al snel rees het verwijt dat het vervolgingsbeleid selectief was, met name gericht tegen tegenstanders van de president. Bij de presidentsverkiezingen van 2023 bleken ondanks Buhari's beloftes omkoping en nepotisme niet significant gedaald. President Bola Tinubu, verkozen in voorjaar 2023, is zelf niet vrij van beschuldigingen van corruptie en besteedt aan het thema doorgaans niet zo veel aandacht. Nigeria kampt naast corruptie met een aanzienlijk aantal andere problemen onder meer een jihadistische insurrectie, een resem andere interne gewapende conflicten, virulent banditisme, stijgende armoede terwijl het land tegelijk wordt geconfronteerd met grote demografische uitdagingen. Diverse rapporten stellen dat corruptie zich op deze problemen ent en ze erger maakt. De politieke klasse, volgens tal van waarnemers zelf gedetermineerd door cliëntelisme en omkopingspraktijken, lijkt veel moeite te hebben om de talrijke moeilijkheden adequaat het hoofd te bieden.

Corruptie doet zich in Nigeria voor in heel het land, op alle bestuursniveaus (federaal en lokaal) en in alle maatschappelijke sectoren en geledingen. Het betreft het beïnvloeden van beslissingen en het afgeven van documenten middels vriendendiensten dan wel het betalen van smeergeld. Documentenfraude is prevalent in Nigeria en vrijwel alles kan op oneigenlijke wijze verkregen worden, gaande van identiteitskaarten, geboortecertificaten en paspoorten tot rijbewijzen, diploma's, vergunningen, huwelijkslicenties, medische attesten, eigendomstitels etc. Het betreft zowel de productie van manifeste vervalsingen dan wel de frauduleuze afgifte van authentieke documenten door corrupte functionarissen. De Nigeriaanse overheden beschikken over gespecialiseerde diensten die zich bezighouden met de beteugeling van documentenfraude, niettemin blijkt uit rapportage van onder meer de Verenigde Naties, dat de problematiek tot op heden massief is.

Summary

Since independence in 1960, Nigeria's social and economic fabric, as well as the functioning of its public services, has been characterised by significant corruption. However, it was under the various military dictators in the 1990s that the problem reached endemic levels. This is partly because Nigeria has been deriving the majority of its income from the oil industry for decades and, under both military and civilian rule, this vast financial windfall has been distributed on the basis of political favours, patronage networks, clientelism, and corruption. Despite the huge petroleum profits, the average Nigerian is extremely poor. Bribery and nepotism are so prevalent that some experts describe Nigeria as a kleptocracy. Anti-corruption legislation in the country is very poorly enforced and whistleblowers enjoy little protection. Civil society is relatively weak. For decades, there has been impunity at all levels of government. The police, the judiciary and other government agencies responsible for combating corruption are regularly implicated in scandals themselves.

In the face of widespread corruption, President Olusegun Obasanjo (in office from 1999 to 2007) set up several independent anti-corruption bodies. Following a brief improvement in the situation, corruption reached new heights under President Goodluck Jonathan (2010–15), costing the country tens of billions of dollars through fraud. President Muhammadu Buhari (2015–2023) was elected on the promise of tackling the problem vigorously. During his tenure, the number of indictments and convictions did indeed rise; however, accusations soon arose that the prosecution policy was selective, targeting presidential opponents in particular. Despite Buhari's promises, bribery and nepotism did not significantly decrease in the 2023 presidential elections. President Bola Tinubu, who was elected in spring 2023, has faced allegations of corruption himself and generally pays little attention to the issue. In addition to corruption, Nigeria faces many other problems, including jihadist insurgency, internal armed conflict, violent banditry, rising poverty, and major demographic challenges. Various reports state that corruption exacerbates these problems. According to many observers, the political class is itself shaped by clientelism and bribery, and seems to have great difficulty in adequately addressing the numerous difficulties facing the country.

Corruption in Nigeria affects the whole country, all levels of government (both federal and local), and all sectors and levels of society. It involves influencing decisions and issuing documents through favours or bribery. Document fraud is rife in Nigeria, where virtually anything can be obtained improperly, including identity cards, birth certificates, passports, driving licences, diplomas, permits, marriage certificates, medical certificates and property titles. This involves both the production of manifest forgeries and corrupt officials issuing authentic documents fraudulently. Although the Nigerian authorities operate specialised services dedicated to combatting document fraud, reports from the United Nations and other organisations indicate that the problem remains widespread to this day.

Inhoudstafel

Samenvatting	2
Summary	3
Lijst van afkortingen	5
Inleiding.....	6
1. Corruptie	7
1.1. Schaal van het fenomeen	7
1.1.1. Politieke en maatschappelijke context	7
1.1.2. Schaal en analyse.....	16
1.2. Maatregelen tegen corruptie.....	21
1.2.1. Genomen maatregelen	21
1.2.2. Obstakels	24
2. Documentenfraude	27
Bibliografie.....	33

Lijst van afkortingen

ACA	Anti-Corruption Agency
CCB	Code of Conduct Bureau
CCD	Corruption Cases Database
CDD	Centre for Democracy and Development
CFR	Council on Foreign Relations
DFAT	Department of Foreign Affairs and Trade (Australia)
EASO	European Asylum Support Office
EFCC	Economic and Financial Crimes Commission
EEAS	European Union External Action Service
EUAA	European Union Asylum Agency
FATF	Financial Action Task Force
FIJ	Foundation for Investigative Journalism
ICPC	Independent Corrupt Practices and Other Related Offences Commission
ISWAP	Islamic State West Africa Province
KAS	Konrad Adenauer Stiftung
Kmo	kleine en middelgrote ondernemingen
NACS	National Anti-Corruption Strategy
NEITI	Nigeria Extractive Industries Transparency Initiative
NCS	Nigerian Custom Service
NIA	National Intelligence Agency
NIS	Nigerian Immigration Service
NPF	Nigeria Police Force
NNPC	Nigerian National Petroleum Corporation
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries
PACAC	Presidential Advisory Committee against Corruption
SERAP	Social-Economic Rights and Accountability Project
TI	Transparency International
UNCAC	United Nations Convention against Corruption
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
USDOS	United States Department of State

Inleiding

Deze COI Focus onderzoekt de waarde van officiële documenten uit Nigeria tegen de achtergrond van berichten over de wijdverspreide corruptie, omkopingspraktijken en cliëntelisme in het grootste land van West-Afrika.

In het eerste hoofdstuk behandelt Cedoca de in het land aanwezige corruptie in het licht van de politieke context en bespreekt de schaal van het fenomeen, aan de hand van analyses van diverse experts. Ook wordt gekeken welke wettelijke middelen en instanties in stelling zijn gebracht om het fenomeen te beteugelen en met welke obstakels men daarbij te kampen krijgt. Een tweede hoofdstuk richt zich specifiek op het aspect documentenfraude.

Het onderzoek baseert zich uitsluitend op publieke bronnen en steunt in grote mate op de observaties van het UNODC en van de ngo Transparency International (TI). Voorts wordt geciteerd uit rapporten van het European Union Asylum Agency (EUAA) en van Amerikaanse, Canadese, Australische en Nederlandse overheidsdiensten. De corruptieproblematiek wordt onderzocht door Nigeriaanse researchers die werkzaam zijn voor lokale mensenrechteninstellingen, wetenschappelijke instellingen en ngo's, maar ook voor internationale denktanks. Onder de geconsulteerde internationale onderzoeksinstituten onder meer Carnegie Endowment for International Peace, Council on Foreign Relations, Chatham House, Konrad Adenauer Stiftung (KAS) en Bertelsmann Stiftung. Een belangrijke bron is tevens de publicatie *Nigeria: What Everyone Needs to Know* (2018), geschreven door John Campbell en Matthew Page. Wat persbronnen betreft is een beroep gedaan op zowel Nigeriaanse pers zoals Business Day, Daily Post, Premium Times en Punch, als op internationale pers als Jeune Afrique, Le Monde, AFP, Neue Zürcher Zeitung, BBC, The Guardian, The Economist en The New York Times.

Deze COI Focus biedt evenwel geen exhaustief overzicht of socio-economische studie over het onderwerp. De COI Focus geeft evenmin uitsluitsel over de authenticiteit van specifieke documenten die ter ondersteuning van een concrete asielaanvraag zijn neergelegd.

Het onderzoek werd gevoerd van begin april tot midden juni 2025.

1. Corruptie

1.1. Schaal van het fenomeen

1.1.1. Politieke en maatschappelijke context

Algemeen

In 2012 noemde de gelauwerde Nigeriaanse romanschrijver Ben Okri corruptie de grootste bedreiging voor zijn land: "Corruption bothers me more than the threat of civil war because it eats away slowly at the fabric of the nation, at its consciousness and spirit, turning it into a diseased organism. Corruption is dead by 10.000 cuts."¹ In 2024 zei de negentigjarige nobelprijswinnaar literatuur Wole Soyinka op een academische lezing: "Corruption is not just when you change money, it is a cankerworm that eats deep into the fabric of society from the top to the bottom and corrupts our very nature, our very existence."²

In 2018 publiceerden John Campbell - voormalig ambassadeur voor de Verenigde Staten (VS) in Nigeria (2004-2007) en later actief bij de Council on Foreign Relations - en Matthew T. Page, researcher bij het Carnegie Endowment for International Peace³, een boek over Nigeria: een land waar na een jarenlange militaire dictatuur, in 1999 opnieuw een democratisch bestel werd geïntroduceerd. Reeds in het inleidend hoofdstuk verwezen beide auteurs naar de uiterst wijdverbreide rol van corruptie in alle geledingen van de Nigeriaanse samenleving:

"However, if Nigeria is a democracy, it is also a kleptocracy, a nation characterized by a type of corruption in which government or public officials seek personal gain at the expense of those being governed. Throughout the post-independence period, wholesale looting of the state by members of the political class has accelerated. On a smaller scale, corruption has become deeply embedded in virtually all aspects of national life. Chiefs of state regularly denounce this malfeasance, and President Buhari⁴ has taken concrete steps against it, but with little effect. Kleptocracy and government dishonesty have corrosive effects on popular confidence in governance. Official and unofficial corruption determines the democratic trajectory and risks overwhelming it. It is among the most important hindrances to the country's economic and social development."⁵

Vladimir Kreck, researcher bij de Duitse Konrad Adenauer Stiftung (KAS), schreef in december 2019:

"The current situation in Nigeria is largely due to the scale of corruption that has deprived the country of vital development capital for decades. Corruption pervades the whole of society, is systematically practiced by the ruling elites and comes in many guises, including: embezzlement of state funds, clientelism, nepotism, fraud, bribery and, as a result, large-scale money-laundering

¹ Hindustan Times, 21/01/2012, [url](#)

² Punch, 02/08/2024, [url](#); The Sun, 03/08/2024, [url](#)

³ John Campbell is een Amerikaans carrièrediplomaat, ambassadeur in Nigeria 2004-2007 en naderhand werkzaam voor de Council on Foreign Relations. Matthew T. Page was onder meer actief bij diverse Amerikaanse inlichtingendiensten, voorts het Centre for Democracy and Development in Abuja, Chatham House en het Carnegie Endowment for International Peace.

⁴ Muhammadu Buhari werd in 2015 verkozen en in 2019 herkozen als staatshoofd. Hij was van 2015 tot 2023 president met een duidelijk democratisch mandaat (na eerder al militair dictator te zijn geweest van 1983 tot 1985).

⁵ Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 2-3

at home and abroad. It permeates every level of society, from high-level politicians and civil servants to the security forces, business-people and the country poorest citizens.”⁶

Corruptie is in Nigeria sinds de onafhankelijkheid altijd present geweest en accelereerde onder de militaire dictaturen van Ibrahim Babangida (1985-1993) en Sani Abacha (1993-1998), maar het aantreden van de democratisch verkozen president Olusegun Obasanjo in 1999 betekende geenszins dat aan deze endemische omkopingspraktijken in het land een einde kwam.⁷ The Economist merkte in 2006 op dat “embezzlement of public funds is so common that locals call it ‘eating’ in pidgin English ... and perceptions of corruption have hardly shifted, with Nigeria still seen as a place where deals are too often sealed with brown envelopes passed under the table”.⁸ Negen jaar later, onder president Goodluck Jonathan, bleek de situatie niet verbeterd, veeleer het tegendeel.⁹ The Economist berichtte in 2015 dat:

“The government’s biggest liabilities are the result of its own greed. Officials have never been shy about dipping into public troughs but the present lot is, by common consent, especially avaricious. Last year the governor of the central bank said that \$20 billion had gone missing. He was sacked for his trouble. A report into his allegations is now on Mr Jonathan’s desk. Rampant theft has not only harmed the economy and exacerbated poverty but it has also contributed to public insecurity. With corruption endemic even in the army, soldiers are sent to the front line short of ammunition and rations.”¹⁰

Petroleum

De ruggengraat van de Nigeriaanse economie is al decennia lang de petroleumindustrie, in 2023 nog steeds goed voor 80 % van de export en 50 % van de overheidsinkomsten.¹¹ Het land is de grootste Afrikaanse producent van fossiele brandstoffen en een actief lid van de Organisatie van Petroleumexporterende landen (OPEC).¹² De sector is voornamelijk geconcentreerd in het zuidoosten van het land. Nadat de inkomsten uit oliewinning sinds de jaren zeventig explodeerden, ontving Nigeria vele miljarden aan petrodollars, maar daarvan kwam ingevolge de inheligheid en toenemende corruptie bij de militaire machthebbers en zakenelite, dermate weinig bij de gewone bevolking terecht dat de gemiddelde Nigeriaan in 2006 paradoxaal genoeg veel armer was dan in de jaren tachtig. Meer dan de helft van de bevolking moest rondkomen met minder dan één dollar per dag en de kindersterfte was enorm.¹³ Het volgende anderhalve decennium verbeterde de situatie nauwelijks. De inkomensongelijkheid bleef enorm.¹⁴ In 2019 moest 40 % van de Nigerianen het rooien met minder dan 1,9 dollar per dag.¹⁵ Verschillende onderzoeken, door onder meer de Wereldbank, concludeerden omstreeks 2021 dat ongeveer 60 % van de bevolking multidimensioneel arm was.¹⁶ In 2023 was deze

⁶ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

⁷ Ook het democratisch interregnum van de Tweede Republiek tussen 1979 en 1983 zette geen rem op corruptie, veeleer het tegendeel: de proliferatie van omkopingspraktijken en nepotisme onder burgerpresident Shahu Shagari zou precies een van de preteksten geweest zijn voor de militaire staatsgreep in 1983 door generaal Muhammadu Buhari. Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 36-38; Ijewere O. B., 19/06/2015, [url](#); KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); Saiia (Adams P., Olori T.), 25/04/2008, [url](#)

⁸ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 39; The Economist, 03/02/2006, [url](#)

⁹ Premium Times, 04/12/2014, [url](#)

¹⁰ The Economist, 05/02/2015, [url](#)

¹¹ The Economist, 21/03/2024, [url](#)

¹² Campbell J., Page M.T., 2018, p. 7

¹³ Bertelsmann Stiftung, 2024, p. 25, [url](#); Campbell J., Page M.T., 2018, p. 34; DFAT, 03/12/2020, p. 13, [url](#); The Economist, 06/04/2015, [url](#)

¹⁴ The Guardian, 18/07/2018, [url](#)

¹⁵ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); The Economist, 09/01/2023, [url](#)

¹⁶ Le Monde/AFP, 31/03/2025, [url](#); The Economist, 10/08/2023, [url](#)

verarming nog toegenomen.¹⁷ Begin 2024 leefden volgens The New York Times 87 miljoen Nigerianen beneden de armoedegrens.¹⁸ Een rapport van het European Union Asylum Agency (EUAA) had het in datzelfde jaar echter over 133 miljoen mensen.¹⁹ De werkloosheid bedroeg 23 %.²⁰ In de zomer van 2024 vielen doden toen de politie met scherp schoot op demonstranten die protesteerden tegen de gestegen levensduurte.²¹ Ondanks de immense olie-inkomsten spendeert Nigeria procentueel ook bijzonder weinig aan zaken als onderwijs en gezondheidszorg, in vergelijking met andere Afrikaanse landen.²² In bepaalde delen van het noordoosten heerst volgens internationale persbronnen ernstige ondervoeding hongersnood.²³ De dominante rol van olie in het economisch en politiek weefsel van het land, heeft ertoe geleid dat andere sectoren als landbouw en nijverheid verwaarloosd werden, net als de infrastructuur en het onderwijs, wat maakt dat Nigeria nauwelijks toegerust is om de huidige explosieve bevolkingsgroei op te vangen.²⁴ Onderzoeker Ogbewere Ijewereme stelde dat de evolutie van een landbouwnatie in de jaren zestig tot een land met een "total dependence on oil and oil revenue from the 1970s reduces the ingenuity and creative ability of Nigeria as a nation".²⁵

Dat de economie voor een aanzienlijk deel afhankelijk is van olie, heeft het fenomeen corruptie feitelijk in de hand gewerkt.²⁶ Campbell en Page stellen: "The negative trajectory of the post-independence economy owes much to the distortions caused by sudden oil wealth without the institutions to channel it productively" en voegen er aan toe "corrupt elites, with a large military component, were notably rapacious."²⁷ Een dieptepunt werd ter zake in de jaren negentig bereikt onder de harde militaire dictatuur van generaal Abacha,²⁸ die zelf drie à vijf miljard dollar overheidsgeld verduisterd zou hebben.²⁹ Abiodun Olakunle, researcher bij het Nigeriaanse Centre for Democracy and Development (CDD), schreef in 2023: "remarkably also, all successive military coups have identified corruption as the reason for the overthrow of the previous regime".³⁰ Ook de democratisering van 1999 bracht echter niet noodzakelijk zeer significante verbetering. The Economist formuleerde het in 2006 als volgt: "Even more than plain mismanagement, it is the corrupt politicians, the 'big men', who have squandered the oil wealth. Corruption may have cost the country as much as \$400 billion since independence, equivalent to about two-thirds of all Western aid given to Africa during the same period."³¹ Naar aanleiding van het overlijden van de Nigeriaanse schrijver Chinua Achebe, een onverbiddelijk criticus van de corruptie in Nigeria, schreef de BBC in 2013 in een analyse: "The death of Sani Abacha brought Nigeria relief and the hostility from abroad stopped. Corruption did not necessarily stop, though. Rather, new and voracious predators emerged at all levels of government but, unlike their predecessors, they knew how to eat without smearing oil on their lips and cheeks."³² Volgens KAS-researcher Vladimir Kreck is de parlementaire controle uiterst gebrekkig omdat de Nigeriaanse parlementsleden tot de best betaalde ter wereld behoren en vermits hun verkiezing vaak

¹⁷ The Economist, 16/02/2023, [url](#)

¹⁸ The New York Times, 11/06/2024, [url](#)

¹⁹ EEAS, 29/05/2024, p. 127, [url](#)

²⁰ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

²¹ The Economist, 11/09/2024, [url](#); The New York Times, 02/08/2024, [url](#)

²² Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#); The Economist, 09/09/2024, [url](#)

²³ Le Monde/AFP, 18/01/2025, [url](#); Neue Zürcher Zeitung, 05/03/2024, [url](#); The Economist, 19/09/2024, [url](#)

²⁴ Er wordt geschat dat de Nigeriaanse bevolking in 2050 440 miljoen zal bedragen, na India en China demografisch het derde land ter wereld. Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 4, 11

²⁵ Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

²⁶ The Economist, 19/10/2006, [url](#)

²⁷ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 4

²⁸ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 17; Centre for Democracy and Development (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#)

²⁹ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

³⁰ Centre for Democracy and Development (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#)

³¹ The Economist, 19/10/2006, [url](#)

³² BBC, 29/03/2013, [url](#)

zelf gepaard gaat met favoritisme, hebben weinigen reden om mistoestanden aan te klagen.³³ Het Nederlands Ambtsbericht van 2023 beschrijft in detail hoe geld in de verkiezingen een hoofdrol speelt omdat politiek in Nigeria zeer lucratief is,³⁴ iets wat door Olakunle in een CDD-studie,³⁵ en door het United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) wordt bevestigd.³⁶ Kenschetsend voor de situatie is dat Nigeria massieve hoeveelheden ruwe olie exporteert maar tegelijk geraffineerde olie moet importeren. Het land beschikt nochtans over vier staatsolieraffinaderijen maar deze functioneren nauwelijks ingevolge mismanagement en corruptie. De distributie van geïmporteerde geraffineerde olie gebeurt via een systeem van dure staatsubsidies, dat evenmin vrij is van fraude.³⁷

Conflicten

Corruptie is trouwens slechts één van de talrijke problemen waar het land mee kampt. In de olierijke Delta-regio sluimert al jarenlang een revolutie met aanvallen op de (zwaar milieuvervuilende) olie-installaties, kidnappings van westerse oliewerkers en bomaanslagen, die voor een deel het werk waren van de Movement for the Emancipation of the Niger Delta, een ondergrondse groep die eist dat een deel van de olie-inkomsten de lokale bevolking ten goede zou komen. Leger en politie traden hard op tegen met deze beweging geassocieerde militanten.³⁸ De rebellen zijn erfgenamen van de onafhankelijkheidsbeweging van Biafra, die gedragen werd door de etnische Igbo.³⁹ Ook in het zuidwesten van het land, dat hoofdzakelijk door de Yoruba wordt bewoond, zijn er gebeurlijke separatistische tendensen.⁴⁰ In het noorden en centrum van het land zijn er gewapende conflicten over land tussen christelijke boeren van de Berom-stam en islamitische herders van de Fulani-stam,⁴¹ waarbij vooral de toestand in de deelstaat Plateau en de hoofdplaats Jos gekenmerkt wordt door geweldsexplosies, die soms hevig zijn.⁴² Onder experts heerst discussie of verwoestiging en klimaatopwarming dan wel etnisch-religieus antagonisme de belangrijkste drijvende factor zijn van dit geweld.⁴³ Bij twee opeenvolgende aanvallen vielen in april 2025 alleen in de deelstaten Plateau en Benue ruim honderd doden.⁴⁴ Wat betreft de klimaatopwarming die interne migratiebewegingen veroorzaakt: er zijn klimaatprogramma's en er bestaat al decennialang een ecologisch fonds in Nigeria ter financiering van allerlei projecten, maar Campbell en Page merken op dat "for decades politicians, civil servants, and contractors have connived to embezzle billions of dollars in environmental spending".⁴⁵ De jihadistische terreurorganisatie Boko Haram, die een insurrectie was begonnen die volgens de Verenigde Naties tussen 2009-2023 het leven kostte aan zo'n 40.000 burgers,⁴⁶ was omstreeks 2017 uiteengevallen en controleerde niet langer grote steden.⁴⁷ Een radicale afsplitsing van de beweging, Islamic State West Africa Province (ISWAP), maakte zich in 2021 echter opnieuw meester van een aanzienlijk aantal dorpen in het noordoosten, en destabiliseert vanuit dit

³³ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

³⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, p.08, [url](#)

³⁵ CDD (A. Olakunle), 17/05/2023, [url](#)

³⁶ UNODC, 12/2019, pp. 10-11, [url](#)

³⁷ Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 50-51; The New York Times, 11/06/2024, [url](#)

³⁸ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#); The Economist, 19/10/2006, [url](#); The Economist, 04/03/2017, [url](#)

³⁹ The Economist, 21/10/2021, [url](#); The Economist, 23/10/2021, [url](#)

⁴⁰ The Economist, 21/10/2021, [url](#)

⁴¹ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); Campbell J., Page M.T., 2018, p. 96; The Economist, 04/03/2017, [url](#); The Economist, 21/10/2021, [url](#)

⁴² Campbell J., Page M.T., 2018, p. 101

⁴³ Dataphyte (Kareem K.), 21/06/2023, [url](#); GeoJournal (Madu I., Nwankwo C.), 20/05/2020, [url](#); The SAIS Review of International Affairs (Perkins E., Phillips E., Navarro M.), 09/02/2024, [url](#)

⁴⁴ France24, 20/04/2025, [url](#); Le Monde/AFP, 04/04/2025, [url](#)

⁴⁵ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 171

⁴⁶ Frankfurter Allgemeine, 01/03/2023, [url](#)

⁴⁷ The Economist, 04/03/2017, [url](#)

operatiegebied ook buurlanden als Niger en Tsjaad. Het noordwesten en centrum van het land worden dan weer geplaagd door kidnapping voor losgeld en een golf van gewelddadig banditisme.⁴⁸ De vele problemen, het geweld en het onvermogen van de autoriteiten leidden er soms toe dat burgers, vooral in het westen van het land, het recht in eigen handen nemen of vigilante groeperingen vormen, een fenomeen dat in Nigeria wordt aangeduid met de term *jungle justice*.⁴⁹ Tenslotte wijst Stephen Ellis, hoogleraar in Amsterdam en Leiden, er in zijn goed gedocumenteerde boek *This present darkness. A history of Nigerian organised crime* op dat de alomtegenwoordige corruptie in het land één van de hoofdoorzaken is van het ontstaan van omvangrijke en in toenemende mate internationaal vertakte Nigeriaanse misdaadsyndicaten.⁵⁰

The Economist schreef in 2021 dat Nigeria al decennia corrupt en turbulent is, maar dat jihadisme, georganiseerde misdaad en politiek geweld het land deden balanceren op de rand van de bestuurbaarheid.⁵¹ In 2022 kostte het geweld het leven aan zo'n 10.000 Nigerianen,⁵² en in 2023 aan zo'n 9.000.⁵³ Bij peilingen voor de presidentsverkiezing van 2023 noemde een meerderheid van de respondenten veiligheid dan ook het belangrijkste thema.⁵⁴ De hierboven geschetste problemen bleven aanslepen, zo bleek uit een analyse uit 2021 door Oludayo Tade, researcher aan de universiteit van Ibadan.⁵⁵ Een rapport van het EUAA stelt in mei 2024 dat Nigeria het voorwerp blijft uitmaken van elkaar overlappende crisissen zoals een zeer volatiele veiligheidssituatie, recordinflatie, armoede, banditisme, kidnappings, extremistische opstanden, terrorisme, secessionistische agitatie en conflicten tussen herders en boeren.⁵⁶ Het laatste conflict kende medio juni 2025 een nieuwe opflakking toen gewapende moslims in de deelstaat Benue tientallen christelijke boeren ombrachten.⁵⁷

Muhammadu Buhari 2015-2023

De verkiezing van Muhammadu Buhari tot president in 2015 wekte hoge verwachtingen bij de bevolking.⁵⁸ Als voormalig generaal en Fulani moslim werd van hem verwacht dat hij, beter dan zijn voorganger Jonathan, in een positie was een einde te maken aan de toenemende onveiligheid in het land, in de eerste plaats de jihadistische dreiging. Bovendien had hij zich, tijdens een kort bewind als militair dictator in de jaren tachtig, persoonlijk niet verrijkt.⁵⁹ Dat was relevant want Buhari dankte zijn betrekkelijke populariteit in de eerste plaats aan de belofte om hard op te treden tegen de corruptie die onder Jonathan zo'n hoogte had bereikt dat Campbell en Page ze omschreven als "rampant",⁶⁰ en onderzoeker Ogbewere Ijewereme stelde dat ze gestegen was met een "alarming

⁴⁸ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 8; Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#); KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); Le Monde/AFP, 30/03/2025, [url](#); Le Monde/AFP, 17/04/2025, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, p. 11, [url](#); The Economist, 21/10/2021, [url](#); The Economist, 23/10/2021, [url](#); The Economist, 08/06/2023, [url](#); Süddeutsche Zeitung, 01/09/2021, [url](#)

⁴⁹ Business Day, 05/07/2016, [url](#)

⁵⁰ Ellis S., 2016, p. 313

⁵¹ The Economist, 23/10/2021, [url](#)

⁵² The Economist, 09/01/2023, [url](#)

⁵³ The Economist, 18/01/2024, [url](#)

⁵⁴ The New York Times, 28/02/2023, [url](#)

⁵⁵ The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

⁵⁶ EEAS, 29/05/2024, p. 127, [url](#)

⁵⁷ HRW, 18/06/2025, [url](#); Le Figaro/AFP, 15/06/2025, [url](#); Reuters, 17/06/2025, [url](#); Neue Zürcher Zeitung, 15/06/2025, [url](#)

⁵⁸ The Economist, 27/07/2016, [url](#)

⁵⁹ Libération, 21/12/2016, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#); The Economist, 05/02/2015, [url](#); The Economist, 06/04/2015, [url](#)

⁶⁰ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 2; KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#); RFI, 28/03/2016, [url](#); UNODC, 12/2019, p. 1, [url](#)

rate”.⁶¹ Buhari, die tijdens de verkiezingscampagne corruptie had omschreven als een “kanker” en “gangreen”, won afgetekend, in een verkiezing die als eerlijk werd beschouwd.⁶²

Buhari kampte echter met gezondheidsproblemen en verbleef met grote regelmaat in Londen voor medische verzorging waardoor het landsbestuur herhaaldelijk voor langere periodes gedeeltelijk tot stilstand kwam.⁶³ Ontevredenheid over zijn al bij al weinig krachtadig optreden tegen corruptie leidde tot ontgoocheling en maakte dat de herverkiezing van Buhari als president in 2019 allerminst een sinecure was. Zijn belangrijkste uitdager, de voorzitter van de Senaat, was echter zelf herhaaldelijk in opspraak geraakt wegens frauduleuze praktijken.⁶⁴ Corruptie bleef ook tijdens zijn ambtsperiode zeer prevalent in allerlei maatschappelijke geledingen.⁶⁵ Een kort volstrekt niet exhaustief overzicht van berichten die toen in de Nigeriaanse en internationale pers verschenen: aan de universiteiten kwamen hoogleraren in opspraak wegens malversaties,⁶⁶ terwijl er ook allerhande valse academische getuigschriften circuleerden, een fraude die zich soms vertakte tot in andere West-Afrikaanse landen.⁶⁷ Le Monde meldde in 2018 frequente betaling van *bakchichs* ⁶⁸ door studenten bij het afleggen van examens.⁶⁹ In 2018 verschenen drie functionarissen van de Nigeriaanse voetbalbond voor de rechtbank in Abuja wegens verduistering.⁷⁰ Op luchthavens vroegen douaneambtenaren en andere functionarissen bij controle van de documenten vaak smeergeld aan passagiers.⁷¹ Krantenartikels waarbij sprake was van oneigenlijke beïnvloeding werden soms aangeduid als “brown envelope journalism”, wat afbreuk deed aan de geloofwaardigheid van de pers. Ook in de gezondheidszorg was er soms sprake van regelrechte afpersing.⁷² The Guardian schreef in 2017 dat kleine handelszaken en bedrijfjes disproportioneel veel belasting moesten betalen terwijl grote, vaak inefficiënte, ondernemingen in handen van goed geconnecteerde personaliteiten vanwege de fiscus konden rekenen op belastingvoordelen, een situatie met uiterst nefaste impact op de economische ontwikkeling van het land.⁷³ Le Monde schreef in 2018 dat zowel in de private als in de publieke sector corruptie een rol speelde, onder andere bij het verkrijgen van documenten, het bekomen van een job, bij hospitalisatie, voor voetballers om deel uit te maken van een team. Volgens een rapport van de Verenigde Naties verklaarde 95 % van de Nigeriaanse respondenten dat ze bereid zijn om smeergeld te betalen óf te ontvangen.⁷⁴

Het Nederlands Ambtsbericht meldde in 2023 dat in het noorden van het land mensen vaak een beroep doen op sharia-rechtbanken ten dele omdat de rechtspleging er in de lokale taal (Hausa) gebeurt, maar ook omdat er vaak minder corruptie is dan in reguliere rechtbanken.⁷⁵ In 2021 lekte uit dat een aanzienlijk aantal leden van de Nigeriaanse politieke en zakelijke elite enorme bedragen hadden geparkeerd in belastingparadijzen. Volgens een rapport van Carnegie Endowment for International Peace trekt de vastgoedmarkt van Dubai crimineel geld aan uit heel de wereld, waaronder aanzienlijke

⁶¹ Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

⁶² Campbell J., Page M.T., 2018, p. 19; Jeune Afrique/AFP, 31/01/2019, [url](#); VOA/AFP, 29/11/2017, [url](#)

⁶³ The Economist, 04/03/2017, [url](#)

⁶⁴ Pulse, Nigeria, 28/01/2020, [url](#); The Economist, 06/09/2018, [url](#)

⁶⁵ Bertelsmann Stiftung, 2024, p.11, [url](#); DFAT, 03/12/2020, p. 13, [url](#); Neue Zürcher Zeitung, 13/08/2020, [url](#); RFI, 28/03/2016, [url](#); UNODC, 12/2019, pp. 5-6, [url](#)

⁶⁶ CNN, 28/11/2018, [url](#); DFAT, 03/12/2020, p. 16, [url](#)

⁶⁷ Courrier International, 11/09/2024, [url](#); Daily Nigerian, 30/12/2023, [url](#); Deutsche Welle, 09/10/2024, [url](#)

⁶⁸ Bakschich is een informele term voor smeergeld

⁶⁹ Le Monde/AFP, 14/12/2018, [url](#)

⁷⁰ Radio France International, 19/10/2018, [url](#)

⁷¹ Premium Times, 04/11/2018, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

⁷² African Arguments (Page M.) via Carnegie Endowment for International Peace, 14/08/2018, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

⁷³ The Guardian, 18/07/2017, [url](#)

⁷⁴ Le Monde/AFP, 14/12/2018, [url](#); UNODC, 12/2019, p. 7, [url](#)

⁷⁵ DFAT, 03/12/2020, p. 55, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, pp. 41-42, [url](#)

bedragen uit Nigeria.⁷⁶ Volgens KAS-onderzoeker Vladimir Kreck werd in Nigeria tussen 1960 en 1999 zo'n 400 miljard dollar verduisterd en werd er tussen 2005 en 2014 zo'n 182 miljard dollar illegaal versluisd naar het buitenland. Een High Level Panel on Illicit Financial Flows van de Afrikaanse Unie, voorgezeten door voormalig Zuid-Afrikaans president Thabo Mbeki, constateerde dat er omstreeks 2018 jaarlijks zo'n 80 miljard dollar illegaal wegvloede uit Afrika, een aanzienlijk deel daarvan uit Nigeria.⁷⁷ Deze massieve illegale kapitaalvlucht werd bevestigd door Campbell en Page,⁷⁸ en door studies van zowel Chatham House als Olakunle van het CDD.⁷⁹ De laatste bevestigt ook dat Nigeria nu eens wel, dan weer niet, prijkt op de lijst van landen die niet-coöperatief zijn, opgesteld door de Financial Action Task Force (FATF).⁸⁰ De opeenvolging van schandalen tijdens het bewind van een president verkozen onder een anticorruptieplatform veroorzaakte tegen het einde van diens termijn een algemene moedeloosheid onder de bevolking.⁸¹

Bola Tinubu 2023

Bij de presidentsverkiezingen van 2023, waarin onveiligheid en corruptie onverkort cruciale thema's waren,⁸² zette de onafhankelijke presidentskandidaat Peter Obi de beteugeling van corruptie zeer hoog op zijn programma.⁸³ Zijn twee voornaamste rivalen, Isiwaju Bola Ahmed Tinubu en Atiku Abubakar, waren in het verleden zelf genoemd in zaken van fraude en corruptie.⁸⁴ Tinubu had de reputatie de deelstaat Lagos als gouverneur van 1999 tot 2007 krachtig en deskundig te hebben bestuurd, maar werd er ook van beschuldigd om 10 % van de belastinginkomsten van die deelstaat in eigen zak te hebben gestoken.⁸⁵ De uiterst invloedrijke Tinubu werd vrij algemeen als "The Godfather of Lagos" omschreven,⁸⁶ en sommige critici noemden hem "corruption personified".⁸⁷ Een gevolg van de alomtegenwoordige omkopingspraktijken in combinatie met hoge inflatie en onveiligheid is dat in het verkiezingsjaar 2023 *japa* een belangrijk buzzword werd, een term in Yoruba die betekent "vluchten, ontsnappen". Onderzoek wees uit dat 73 % van de bevolking het liefst zou emigreren, waaronder veel gekwalificeerde mensen.⁸⁸ Een aanhoudende exodus van (para)medici bijvoorbeeld, zet het gezondheidssysteem van het land al geruime tijd zwaar onder druk.⁸⁹ CDD-researcher Olankunle verbaasde zich er echter over dat bij deze verkiezingscyclus de strijd tegen corruptie niet zo prevalent was als bij eerdere campagnes.⁹⁰ Bola Tinubu (70) won in het voorjaar van 2023 de Nigeriaanse

⁷⁶ Council on Foreign Relations (Obadare E.), 24/02/2022, [url](#)

⁷⁷ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#). Het cijfer van 400 miljard dollar dat verduisterd zou zijn sinds 1960 werd aangehaald door Nuhu Ribadu, anticorruptiespecialist onder Obasanjo. Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#). Ook de Wereldbank hanteerde het getal, maar in het jaar 2012. Daily Post, 31/08/2012, [url](#); Thurston houdt het op 380 miljard dollar. Thurston A., 2018, p.28

⁷⁸ Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 56-57

⁷⁹ CDD (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#); Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), 05/2017, [url](#)

⁸⁰ De Financial Action Task Force (FATF) is een in 1989 door de G7 opgerichte internationale organisatie belast met de strijd tegen terrorismefinanciering en witwassen: FATF, s.d. [13/06/2025], [url](#); CDD (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#)

⁸¹ Business Day (Johnson M.A.), 24/06/2022, [url](#); Punch, 05/12/2024, [url](#); The Sun, 23/08/2023, [url](#)

⁸² Frankfurter Allgemeine, 13/02/2023, [url](#)

⁸³ The Economist, 15/02/2023, [url](#)

⁸⁴ Jeune Afrique, 21/01/2023, [url](#); L'Express, 20/01/2023, [url](#); Pulse Nigeria, 28/01/2020, [url](#); The Economist, 14/02/2023, [url](#)

⁸⁵ The Economist, 02/02/2023, [url](#); VOA/AFP, 23/02/2023, [url](#)

⁸⁶ Le Figaro, 01/03/2023, [url](#); Neue Zürcher Zeitung, 29/05/2023, [url](#); Trouw, 01/03/2023, [url](#)

⁸⁷ The New York Times, 28/02/2023, [url](#)

⁸⁸ The Economist, 10/08/2023, [url](#)

⁸⁹ Neue Zürcher Zeitung, 24/10/2023, [url](#); The Economist, 10/08/2023, [url](#)

⁹⁰ CDD (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#)

presidentsverkiezingen.⁹¹ De uitdagingen waarmee hij meteen geconfronteerd werd, waren aanzienlijk:

Een rapport van het Australische Department for Foreign Affairs and Trade (DFAT) van 2020 en het Nederlands Ambtsbericht van 2023 meldden dat leger en politie gedemotiveerd raakten wegens materiaaltekorten omdat budgetten die hen daartoe toegekend waren voor de strijd tegen jihadisten ingevolge corruptie spoorloos waren geraakt.⁹² Analist Matthew Page merkte in januari 2024 op dat ingevolge de hoge onveiligheid er officieel flink geïnvesteerd werd in het leger, maar dat van dat voorziene defensiebudget aanzienlijke delen worden verduisterd:

"Another huge problem is graft in security spending. 'Defence is a really prime part of the budget where you can take large quantities of money out without people being any wiser' ... Much of the budget ... is still about rewarding those who paid to get Mr Tinubu elected. Sometime the army fails to receive its budget allocation."⁹³

In de zomer van 2024 meldde de BCC dat de Nigeriaanse belastinginspecteurs meer fungeerden als een "extortion racket" dan als een overheidsdienst. Lokale autoriteiten bleken het ophalen van belastingen soms uitbesteed te hebben aan onderaannemers die een deel van de betaalde taxes overdroegen aan het bestuur dan wel aan corrupte politici, en de rest zelf op zak staken. De BCC omschreef dit lokaal belastingstelsel als "mafia-like".⁹⁴

Sinds medio 2024 bevindt Nigeria zich ook in een ernstige economische crisis, met torenhoge inflatie en een scherpe economische krimp. Van de grootste economie van Afrika in 2021 viel het land in 2024 terug naar de vierde plaats. Volgens experts is de crisis een gevolg van een aantal maatregelen van de president die slecht uitpakken, met name het schrappen van benzinesubsidies en het vrijlaten van de munt, wat voor gevolg heeft dat de naira 70 % van zijn waarde verloren heeft tegenover de dollar. Omdat Nigeria veel voedsel moet importeren om zijn explosief groeiende bevolking te voeden, zijn de voedingprijzen spectaculair gestegen.⁹⁵ Het internationaal consultancybureau PriceWaterhouseCoopers had in 2021 al aan vicepresident Yemi Osinbajo gerapporteerd dat als er niet snel iets werd gedaan aan de grootschalige corruptie zulks zeer nefaste implicaties zou hebben voor het Bruto Binnenlands Product van Nigeria.⁹⁶

In maart 2025 werd de noodtoestand afgekondigd in Rivers State, de meest olierijke deelstaat van het land, ingevolge de politieke crisis op deelstaatsniveau, waarbij de beide protagonisten elkaar van grootschalige corruptie beschuldigden. Nadat president Tinubu vergeefs had bemiddeld, werd Rivers State onder militair bestuur geplaatst. De zaak trok aanzienlijke aandacht vanwege het economisch belang van de deelstaat en zijn hoofdplaats, Port Harcourt, het centrum van de vitale petroleumsector.⁹⁷ President Tinubu ontsloeg begin april 2025 de voltallige bedrijfstop, volgens Le Monde en Agence France Presse omdat "La NNPC fait l'objet depuis longtemps d'allégations de corruption, d'ingérence politique et de mauvaise gestion".⁹⁸

Een rapport van UNODC over corruptie in Nigeria bevestigt in juli 2024, één jaar na het aantreden van Tinubu, dat het probleem torenhoog blijft. In 2023 werd één Nigeriaan op drie bij contact met de

⁹¹ Frankfurter Allgemeine, 01/03/2023, [url](#); Le Figaro, 01/03/2023, [url](#); The Guardian, 01/03/2023, [url](#); Trouw, 01/03/2023, [url](#)

⁹² DFAT, 03/12/2020, p. 53, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, p.11 [url](#)

⁹³ The Economist, 18/01/2024, [url](#)

⁹⁴ BBC, 17/07/2023, [url](#)

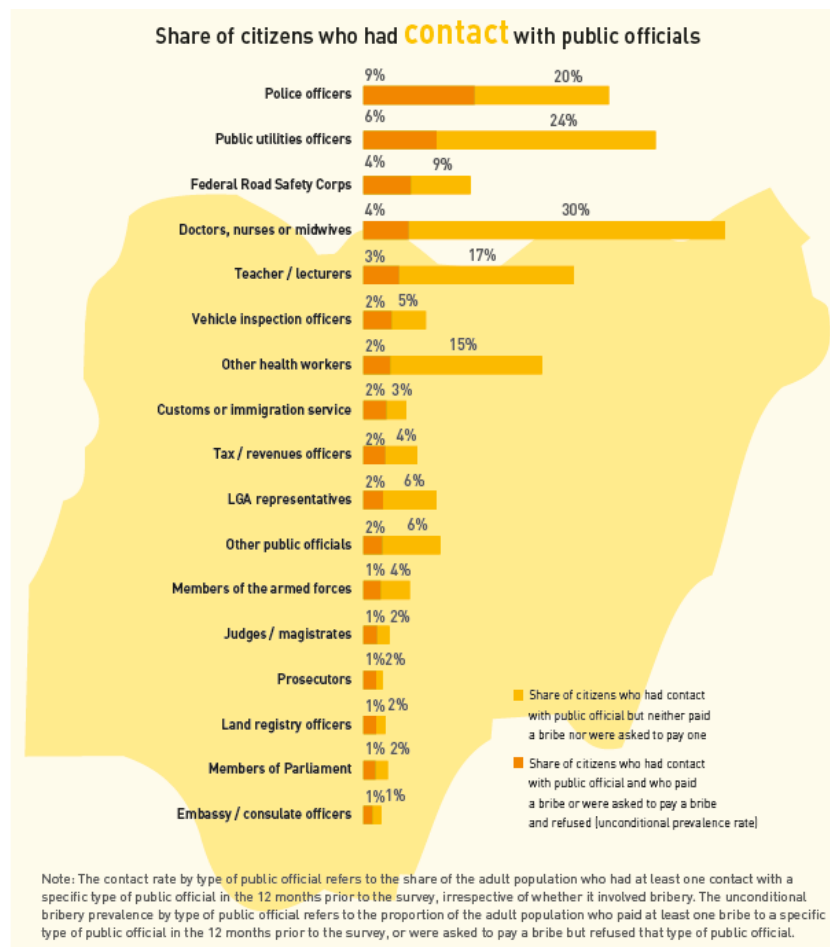
⁹⁵ The New York Times, 11/06/2024, [url](#); The New York Times, 02/08/2024, [url](#)

⁹⁶ Business Day, 20/01/2021, [url](#); PriceWaterhouseCoopers (Olatunji-Albert O., Meres D.), s.d. [2021], [url](#)

⁹⁷ Africa Check, 25/04/2025, [url](#); Le Monde/AFP, 20/03/2025, [url](#); Pulse Nigeria, 29/03/2025, [url](#); The Southern Examiner, 29/03/2025, [url](#)

⁹⁸ Le Monde/AFP, 02/04/2025, [url](#)

overheid gevraagd om smeergeld te betalen.⁹⁹ Het vertrouwen van de bevolking dat de autoriteiten iets aan het probleem zullen doen, is minimaal — mede doordat corruptie binnen de overheid dubbel zo hoog ligt als in de privésector.¹⁰⁰ Dat de corruptie bij ambtenaren zo pervasief is, heeft volgens de UNODC-onderzoekers te maken met het feit dat bij hun aanstelling en promotie corruptie en/of nepotisme vaak een rol speelt.¹⁰¹ Uit de enquête blijkt ook dat corruptie in de publieke sector zich voordoet in het gehele land.¹⁰² Sectoren die hoog scoren bij omkopingspraktijken bleven onverkort de medische professie, politie en onderwijs, maar het fenomeen deed zich bijvoorbeeld ook voor bij immigratiediensten en consulaire ambtenaren, zoals blijkt uit volgende grafiek uit het rapport:

Figuur 1: Share of citizens who had contact with public officials ¹⁰³

Volgens het UNODC-rapport is de tolerantie van de bevolking jegens corruptie wel aan het dalen.¹⁰⁴ Meer burgers rapporteren gevallen bij de bevoegde controlediensten. Het rapport constateert ook dat het fenomeen in het zuiden van het land tussen 2019 en 2023 licht gedaald was maar in het noorden in dezelfde periode net aanzienlijk toegenomen.¹⁰⁵ Een andere opvallende conclusie is dat hoe hoger

⁹⁹ UNODC, 07/2024, p. 13, [url](#)

¹⁰⁰ UNODC, 07/2024, pp. 15-16, [url](#)

¹⁰¹ UNODC, 07/2024, pp. 36-37, [url](#)

¹⁰² UNODC, 07/2024, pp. 53-54, [url](#)

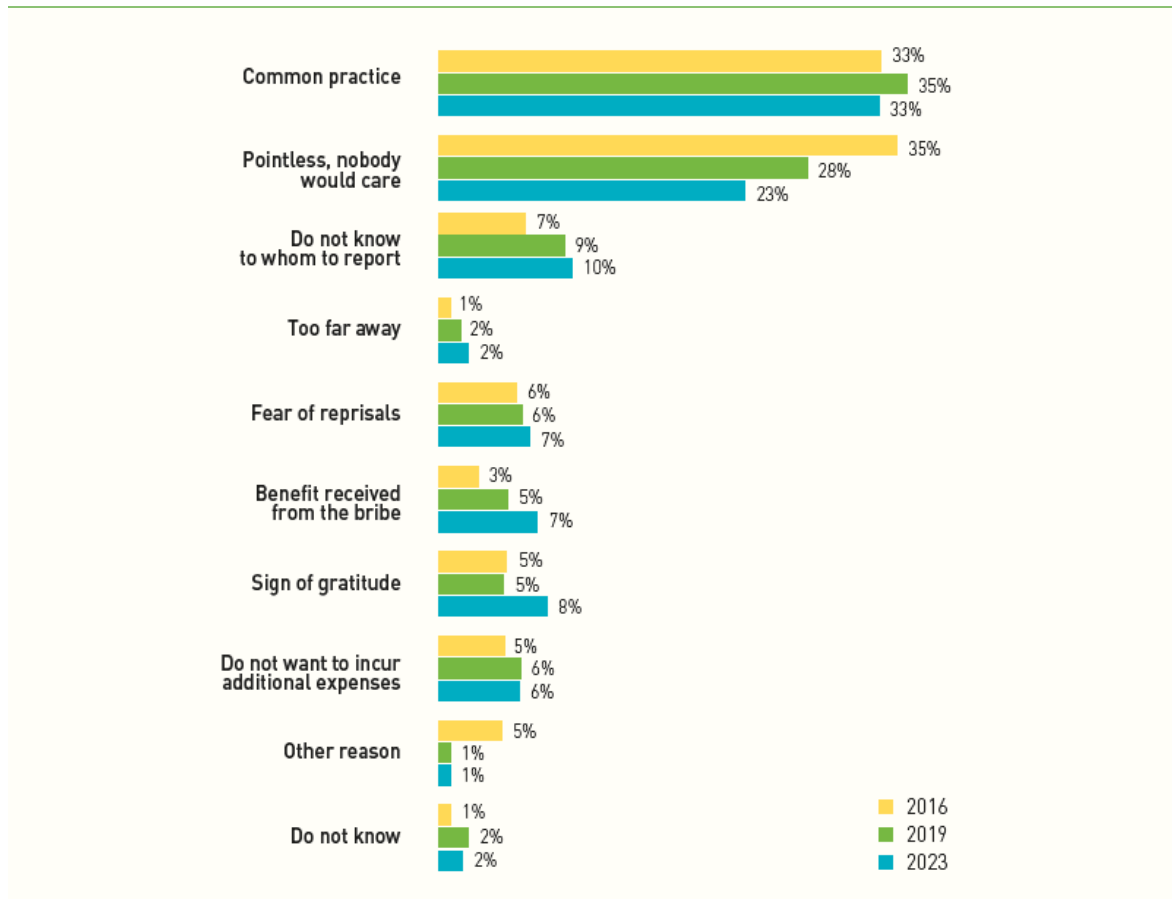
¹⁰³ UNODC, 07/2024, p. 18, [url](#)

¹⁰⁴ UNODC, 07/2024, p. 14, [url](#)

¹⁰⁵ UNODC, 07/2024, p. 25, [url](#)

de scholingsgraad is, hoe vaker men betrokken is of raakt bij corruptie.¹⁰⁶ UNODC vroeg de respondenten ook naar de reden waarom ze gevallen van corruptie niet signaleerden bij de bevoegde diensten. De vaakst geciteerde reden is dat corruptie nu eenmaal een gangbare praktijk is, gevolgd door de vaststelling dat het toch niets zou uithalen en ten derde omdat men geen idee had tot wie men zich in dit verband zou moeten richten.

Figure 52: Percentage distribution of the main reasons why a bribery incident was not reported to any official or non-official institution, Nigeria, 2016–2023

Figuur 2: Percentage distribution of the main reasons why a bribery incident was not reported to any official or non-official institution, Nigeria, 2016-2023¹⁰⁷

1.1.2. Schaal en analyse

Op de Corruption Perception Index van Transparency International (TI) 2024 prijkt Nigeria op de 140ste plaats op een totaal van 180, met een score van 26/100. Dat is een lichte verbetering in vergelijking met de voorgaande jaren 2021 en 2022 (score 24/100) en 2023 (score 25/100).¹⁰⁸ De TI ranking van 2024 verschilt niet fundamenteel van tien jaar eerder. In 2014 prijkte Nigeria op de 136ste plaats op 172, waarbij TI aanstipte dat omkopingspraktijken wijdverspreid waren en dat corruptie doorgaans

¹⁰⁶ UNODC, 07/2024, p. 33, [url](#)

¹⁰⁷ UNODC, 07/2024, p. 97, [url](#)

¹⁰⁸ The New York Times, 11/06/2024, [url](#)

onbestraft bleef.¹⁰⁹ Gezien de grootschaligheid van het fenomeen besteden heel wat denktanks en onderzoeksinstituten met regelmaat aandacht aan corruptie in Nigeria. Een selectie:

TI zelf beschreef de afgelopen jaren in rapporten diverse malen hoe corruptie een adequaat optreden van leger en politie ondergraaft in hun strijd tegen gewelddadige criminaliteit en gewapende jihadisten. In februari 2017 analyseerde TI in detail hoe corruptie en machtsmisbruik mee aan de basis lagen van de ontevredenheid in het noordoosten van Nigeria en één van de elementen waren die bijdroegen tot de gewelddadige opstand van Boko Haram.¹¹⁰

Dat corruptie, mismanagement, materiaaltekorten en gebrekkige training de inzetbaarheid ondermijnen is trouwens een oud zeer bij de strijdkrachten.¹¹¹ Toen de opstand onder het presidentschap van Jonathan snel om zich heen greep en grote verwoestingen en vluchtelingenstromen veroorzaakte bleek het leger lange tijd onmachtig om de jihadisten een halt toe te roepen. Eén van de directe verklaringen was volgens TI dat “the military and the Nigerian security institutions were plagued by hug levels of fraud and corruption”. Dat houdt verband met het feit dat opeenvolgende burgerregeringen terugschrokken voor het instellen van actief toezicht op de wijze waarop de legertop het militaire budget beheerde. Hierdoor is de uitrusting en bewapening van de soldaten op het terrein vaak buitengewoon ondermaats met als gevolg een hogere dodentol en demoralisatie.¹¹² Christelijke politici uit het zuiden beschuldigden sommige (moslim)legerofficieren voorts van collusie met Boko Haram: destabilisatie van het noorden zou immers een impact hebben gehad op het verloop van de presidentsverkiezingen van 2015.¹¹³ Bij zijn aantreden in 2015 installeerde president Buhari een comité dat de besteding van militaire middelen in de voorgaande jaren onderzocht. Hun enquête leidde tot de arrestatie van tal van hoge legerofficieren waaronder de voormalige stafchef, luchtmaarschalk Alex Sabundu Badeh,¹¹⁴ die kort daarop door onbekenden werd vermoord,¹¹⁵ en Sambo Dasuki, nationaal veiligheidsadviseur onder Jonathan. President Buhari verklaarde in 2015 dat het onvermogen van de strijdkrachten om adequaat het hoofd te bieden aan het zeer gewelddadige optreden van de jihadisten, voor een aanzienlijk deel veroorzaakt was door corruptie. Critici beschuldigden Buhari er dan weer van zijn strijd tegen corruptie louter te richten tegen politieke opposenten.¹¹⁶

In mei 2018 publiceerde TI een rapport over het fenomeen van de *security votes*. Het betreft een financieringssysteem dat al ruim vijftig jaar oud is en waarbij de federale overheid aanzienlijke financiële enveloppes overmaakt aan provinciale en lokale bestuursorganen met het oog op de organisatie van hun eigen veiligheid. Vaak wordt het geld effectief aan bescherming besteed, maar omdat de begunstigde besturen discretionaire bevoegdheid hebben en controle dus nihil is, zit fraude als het ware in het systeem ingebakken. Een door TI geciteerde hooggeplaatste ambtenaar had het over *security votes* als “cancerous tumors”. Naast de evidente corruptiegevoeligheid stellen critici dat het feitelijk een privatisering betreft van overheidstaken, maar met overheidsgeld. Het gaat ook over hoge bedragen: de jaarlijkse *security votes* slopen meer geld op dan het budget van het Nigeriaanse

¹⁰⁹ Premium Times, 04/12/2014, [url](#)

¹¹⁰ TI, 02/2017, pp. 23-25, [url](#); Het verband tussen corruptie, cliëntelisme en machtsmisbruik in de deelstaat Borno en de genese van Boko Haram wordt in meer detail uiteengezet door Alexander Thurston. Thurston A., 2018, pp. 27-28, 41-42, 124-125

¹¹¹ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 135

¹¹² Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 136-137; DFAT, 03/12/2020, p. 21, [url](#); Thurston A., 2018, p.28; TI, 02/2017, p. 26, [url](#)

¹¹³ TI, 02/2017, p. 27, [url](#)

¹¹⁴ TI, 02/2017, pp. 27-28, [url](#)

¹¹⁵ Daily Post, 23/12/2018, [url](#); The Cable, 19/12/2018, [url](#)

¹¹⁶ TI, 02/2017, p. 28, [url](#)

leger.¹¹⁷ Dat *security votes* een erg taai gegeven zijn, bleek uit een rapport, waarin stond dat ze in 2023 nog steeds bestonden en er geen concrete plannen waren om ze af te schaffen.¹¹⁸

Researchers Leena Koni-Hoffmann en Raj Navanit-Patel van het Londense Chatham House hebben de afgelopen jaren uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar het fenomeen corruptie in Nigeria, wat zijn neerslag vond in diverse rapporten. In 2017 onderzochten beide wetenschappers in welke mate het maatschappelijke middenveld een constructieve rol kan spelen bij het bestrijden van corruptie. Koni-Hoffmann en Navanit-Patel loofden bepaalde inspanningen van president Buhari, onder meer de ingestelde onderzoeken naar hooggeplaatsten, beschermingsmechanismes voor klokkenluiders en recuperaties van verduisterd geld,¹¹⁹ maar stellen ook dat dit niet genoeg is en doen voorstellen hoe diverse institutionele wijzigingen het gedrag van de bevolking in gunstige zin kunnen beïnvloeden.¹²⁰ In 2021 onderzochten Koni-Hoffmann en Navanit-Patel in welke mate religieuze autoriteiten een rol kunnen spelen in het aanpakken van corruptie in Nigeria. Vaak nemen de diverse christelijke en islamitische geloofsgemeenschappen een aantal taken over van de disfunctionele overheid bijvoorbeeld op het vlak van sociale bescherming. Koni-Hoffmann en Navanit-Patel gingen na in welke mate het mogelijk is om omkopingspraktijken te beteugelen door een beroep te doen op een moreel appel binnen de verschillende religieuze denominaties.¹²¹ In een studie uit 2022 bogen Koni-Hoffmann en Navanit-Patel zich dan weer over de praktijk van *vote selling*, corruptie bij verkiezingen, en de mate waarin het mogelijk is de bevolking te sensibiliseren door ze bewust te maken dat manipulatie van verkiezingen tegen het algemene belang is.¹²²

Het Social-Economic Rights and Accountability Project (SERAP), een ngo uit Lagos, richt zich in rapporten regelmatig op allerlei mistoestanden. Vermits de ngo zich hoofdzakelijk bezighoudt met "accountability" neemt ze vaak corruptie in het vizier. In een rapport uit 2017 wordt de Nigeriaanse elektriciteitssector doorgelicht. Naast incompetentie en gebrek aan toezicht is ook deze sector, grotendeels een staatsmonopolie, onderhevig aan massieve fraude en corruptie, wat met zich meebrengt dat het elektriciteitsnetwerk slecht en soms helemaal niet functioneert.¹²³ In maart 2019 waren de politiediensten aan de beurt voor een enquête. Het rapport bracht aan het licht dat de Nigeriaanse bevolking de politie als de meest corrupte overheidsdienst van het land beschouwd: bij 63 % van de interacties tussen burgers en politie wordt er smeergeld gevraagd en in 54 % ook betaald.¹²⁴ De tweede plaats is de elektriciteitssector (37 %), gevolgd door het onderwijs (18 %), het gerecht (17 %) en de medische sector (14 %).¹²⁵ Nog in maart 2019 organiseerde SERAP in samenwerking met UKaid - een ministerieel departement van de Britse regering verantwoordelijk voor het beheer van internationale ontwikkelingshulp (1997-2020) - een anticorruptieconferentie in Lagos waarbij de inspanningen van president Buhari enerzijds geloofd werden, maar er ook de kritiek klonk dat ze onvoldoende waren. Een hoogleraar rechten die de SERAP-conferentie voorzat waarschuwde: "We have accepted corruption as the way of conducting business via kickbacks, bribes or dash. The police who are to sanitise the system are complicit". Eén voorstel op de meeting was om via de Code of Conduct Bureau (CCB) het brede publiek toegang te geven tot de vermogensdeclaraties van

¹¹⁷ TI, 05/2018, p. 1, [url](#)

¹¹⁸ CDD (Olakunle A.), 08/07/2023, [url](#)

¹¹⁹ Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), pp. IV-V, 05/2017, [url](#)

¹²⁰ Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), 05/2017, p. 33, [url](#)

¹²¹ Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), 09/12/2021, [url](#)

¹²² Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), 28/07/2022, [url](#)

¹²³ SERAP, 08/2017, [url](#)

¹²⁴ SERAP, 08/2017, [url](#); Deze bevindingen van SERAP werden onderschreven door een rapport uit 2020 van het Australische DFAT. DFAT, 03/12/2020, p. 13, [url](#)

¹²⁵ SERAP, 26/03/2019, [url](#). De zeer hoge mate van corruptie bij de politie wordt bevestigd door researcher Oludayo Tade van de universiteit van Ibadan. Niet alleen de lokale politie maar ook de Federal Road Safety Officers (FRSO) en de Vehicle Inspection Officers (VIO) zouden het erg bont maken. The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

hooggeplaatste functionarissen.¹²⁶ Bijkomend onderzoek door SERAP in de zomer van 2019 wees uit dat 92 % van de respondenten aangaf dat corruptie een ernstig probleem vormde en 84 % gaf aan er persoonlijk last van te hebben.¹²⁷

In april 2018 onderzochten Idayat Hassan en Kelechi C. Iwuamadi, researchers bij het CDD, in welke mate decentralisatie al dan niet bijdraagt tot meer corruptie in Nigeria. Voorstanders van meer autonomie voor lokale besturen menen dat lokale besturen dichter bij de burger staan, wat de kans op fraude doet afnemen, tegenstanders menen precies dat de afwezigheid van hogere controlemechanismen corruptie in de hand werkt.¹²⁸ De conclusies van Hassan en Iwuamadi waren genuanceerd maar hun rapport gaf wel een overzicht van de belangrijkste vormen van corruptie die zich op het lokale niveau voordoen, onder meer het uitbesteden van belastinginning, het verduisteren van fondsen, nepotisme bij overheidsaanwervingen en allerlei mistoestanden in het onderwijs.¹²⁹

In 2018 publiceerden Nigeria-experts John Campbell en Matthew Page bij Oxford University Press een overzichtswerk over de toestand in het land: *Nigeria. What Everyone needs to know*, waaruit in kader van deze focus al herhaaldelijk is geciteerd. Volgens beide experten komt politiek in Nigeria in essentie neer op het verdelen van de nationale taart middels een proces van afwisselende rivaliteit en coöperatie tussen elites. Politiek is zeer lucratief. Een Nigeriaans parlamentslid beschikt over een onkostenvergoeding van één miljoen dollar per jaar, naar eigen goeddunken aan te wenden, en krijgt zeggenschap in allerhande overheidsaanbestedingen en –contracten. Dat maakt politiek naar een citaat van voormalig president Obasanjo “a do-or-die affair”.¹³⁰ Nigeria is een federale staat waar een permanente wisselwerking heerst tussen de president en de gouverneurs. De laatsten staan in hun deelstaat aan het hoofd van netwerken van patronage en cliëntelisme (ten dele, maar niet uitsluitend, tribaal),¹³¹ die ze worden verondersteld te bedienen, onder meer middels nepotisme, contracten en financiële gunsten. Boven hen staat de president, zelf onvermijdelijk hoofd van een zeer robuust en wijdvertakt netwerk. De macht van het staatshoofd is echter niet onbeperkt, in theorie kunnen de gouverneurs het hem moeilijk maken.¹³² Zo koste het overlopen van vijf gouverneurs president Jonathan in 2015 mede zijn herverkiezing.¹³³ De president heeft echter twee vitale troeven: hij is het hoofd van het leger én hij heeft een cruciale impact op de allocatie van de olieopbrengsten. Om de belangen van al deze elite-netwerken op elkaar af te stemmen spelen favoritisme, cliëntelisme, corruptie en liquide geldstromen een essentiële rol: “As elsewhere, money in Nigeria means power”.¹³⁴ Over corruptie schrijven Campbell en Page dat ze in Nigeria niet als iets conventioneel moet omschreven worden, maar wel als “endemic”. Ze kan zeer veel vormen aannemen, zoals onder meer massieve fraude als onbeduidende steekpenningen, klassieke verduistering, complexe witwassystemen, het uitbetalen van salarissen voor onbestaande *ghost functions* en absurde

¹²⁶ The Nation, 26/03/2019, [url](#)

¹²⁷ SERAP, 11/12/2019, [url](#)

¹²⁸ CDD (Hassan I., Iwuamadi K.), 01/04/2018, pp. 1-2, [url](#)

¹²⁹ CDD (Hassan I., Iwuamadi K.), 01/04/2018, pp. 39-40, [url](#)

¹³⁰ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 86; De bevindingen van Campbell en Page worden bevestigd door een UNODC-onderzoek uit 2019. Niet alleen benoemingen in de publieke sector, maak ook promoties zijn onderhevig aan nepotisme. UNODC, 12/2019, pp. 64-68, [url](#); Het probleem van corruptie bij aanbestedingen wordt ook behandeld in de analyse van Ogbewere B. Ijewereme. Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

¹³¹ Volgens onderzoeker Ogbewere B. Ijewereme speelt tribalisme bij momenten een rol bij favoritisme en nepotisme en staat aldus op zeer gespannen voet met het algemene belang. Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

¹³² Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 87-90, 98-99

¹³³ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 96

¹³⁴ Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 87-90, 98-99

extralegale voordelen voor functionarissen. Soms wordt verduisterd omdat men broodheren moet afbetalen.¹³⁵

In maart 2019 onderzochten Matthew Page en Celestine Okeke namens het Carnegie Endowment for International Peace het Nigeriaanse overheidsbeleid ten aanzien van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Abuja beschouwde deze kmo's als essentieel voor de diversificatie en groei van de economie en het scheppen van werkgelegenheid. Daartoe werden met steun van de Nationale Bank een aantal agentschappen en ontwikkelingsbanken in het leven geroepen. Onderzoek toont echter aan dat deze diverse instanties zo corrupt zijn dat ze systematisch economische actoren steunen die weinig productief zijn en jonge beloftevolle startups wegconcurreren. De corruptie van de autoriteiten is volgen onderzoekers Page en Okeke van die aard dat ze de ontwikkeling van kmo's zo niet onmogelijk maakt, dan toch fel belemmert.¹³⁶ In juli 2022 schreven Matthew Page en Abdul Wando, eveneens voor Carnegie Endowment, een rapport genaamd *Halting the kleptocratic capture of local government in Nigeria*. Nigeria telt 36 deelstaten en 774 lokale besturen. Tussen 2011 en 2021 ontvingen deze laatste zo'n 76 miljard dollar van de federale overheid, afkomstig uit de olie-inkomsten. Onderzoek van beide auteurs toonde aan dat deze enorme bedragen niet werden aangewend voor investeringen in infrastructuur, economische ontwikkeling of het garanderen van een competent bestuur, maar wel via goed geoliede lokale patronagenetwerken dienden voor het betalen van *ghost workers*, verduistering en allerlei vormen van cliëntelisme en favoritisme. Het politieke proces is dermate afhankelijk geworden van omkopingspraktijken en fraude dat volgens Page en Wando "Nigeria's elites extinguished local democracy".¹³⁷

De Amerikaanse Council on Foreign Relations (CFR) stelde in februari 2022 dat er weliswaar veel retoriek is tegen omkopingspraktijken maar dat de alomtegenwoordigheid van het fenomeen corruptie de belangrijkste uitdaging is om op lagere termijn de stabiliteit van Nigeria te verzekeren. CFR-researcher Ebenezer Obadare citeerde president Buhari die eerder verklaarde dat "als Nigeria corruptive niet dood, corruptive Nigeria zal doden" "if Nigeria does not kill corruption, then corruption will kill Nigeria". Nigeria is het meest corrupte land van West-Afrika behoudens het kleine instabiele Guinea-Bissau. Obadare neemt er akte van dat functionarissen van de regering-Buhari de jaarlijkse kritiek van TI wegzetten als "sensational and baseless".¹³⁸

Het landenrapport Nigeria uit 2024 van de Duitse Bertelsmann Stiftung beschrijft de stand van zaken in het land in de laatste twee regeringsjaren van Buhari. Diens nalatenschap aangaande corruptie wordt al meteen bij aanvang van het rapport bondig omschreven als: "The Buhari regime aimed to fight political corruption but has achieved limited results, and some anti-corruption efforts appear to target political opponents".¹³⁹

Ter afsluiting van het hoofdstuk over de schaal van corruptie een grafiek uit het UNODC-rapport van 2024 waarin een overzicht wordt gegeven in hoeveel percent van de gevallen er in bepaalde sectoren smeergeld wordt betaald. Het is van belang aan te stippen dat in veel gevallen documenten worden verstrekt die of vervalst zijn of authentiek, maar via omkoping verkregen. De grafiek geeft daarnaast een indicatie van de sectoren die het meest gevoelig zijn voor omkopingspraktijken.¹⁴⁰

¹³⁵ Campbell J., Page M.T., 2018, p. 101; Er wordt geschat dat tijdens het presidentschap van Jonathan er in de federale administratie zo'n 45.000 *ghost employees* waren, die wel betaald werden, maar feitelijk niet bestonden. Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

¹³⁶ Carnegie Endowment for International Peace (Page M., Okele C.), 26/03/2019, [url](#)

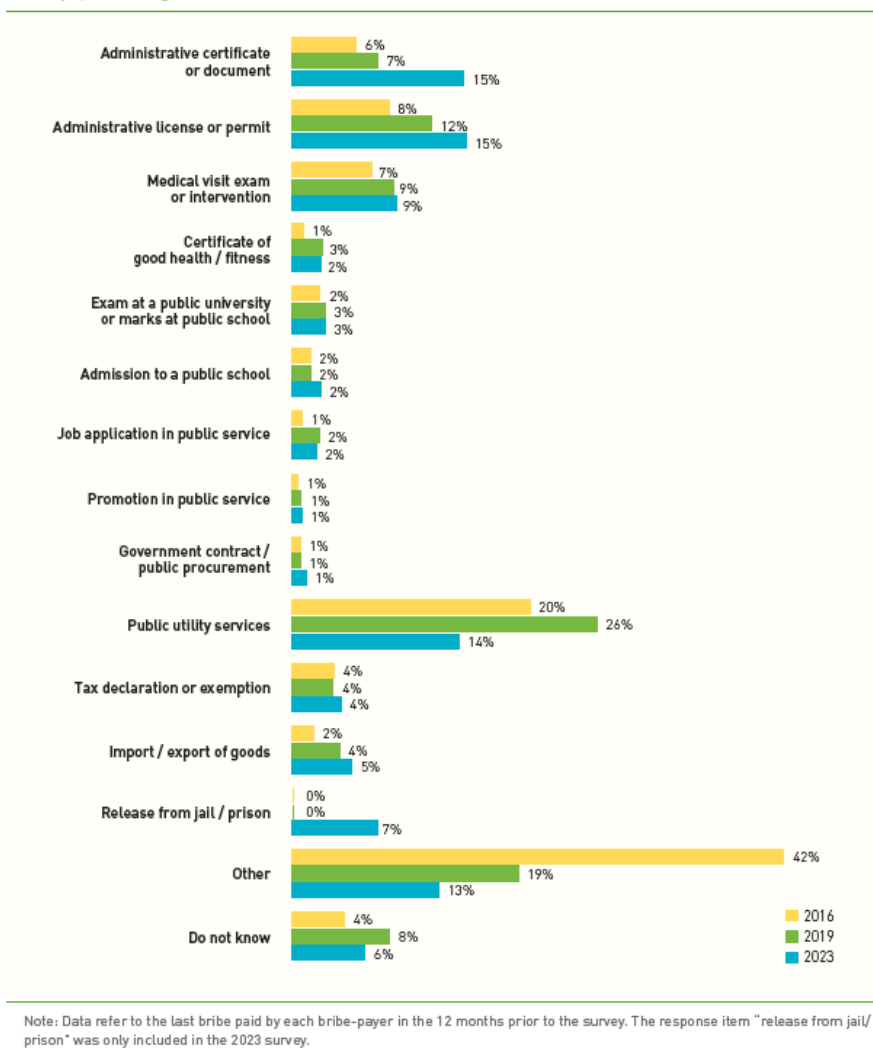
¹³⁷ Carnegie Endowment for International Peace (Page M., Wando A.), 18/07/2022, [url](#)

¹³⁸ CFR (Obadare E.), 24/02/2022, [url](#). Onderzoeker Oludayo Tade van de universiteit van Ibadan, stelt dat de functionarissen de termen "senseless and baseless" hanteerden. The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

¹³⁹ Bertelsmann Stiftung, 2024, p. 4, [url](#)

¹⁴⁰ UNODC, 12/2019, [url](#)

Figure 40: Percentage distribution of bribes paid to public officials, by service sought at the time of payment, Nigeria, 2016–2023

Figuur 3: Percentage distribution of bribes paid to public officials, by service sought at the time of payment, Nigeria, 2016-2023¹⁴¹

1.2. Maatregelen tegen corruptie

1.2.1. Genomen maatregelen

Officieel ondernemen de Nigeriaanse autoriteiten al lange tijd pogingen om de wijdverspreide corruptie te beteugelen.¹⁴² In 2004 ratificeerde het land de United Nations Convention against Corruption (UNCAC). Parallel werden door president Obasanjo twee gespecialiseerde anticorruptieagentschappen

¹⁴¹ UNODC, 07/2024, p. 87, [url](#)

¹⁴² Een overzicht van alle anticorruptiecampagnes vóór 1999 wordt gegeven door onderzoeker Ogbewere Ijewereme die er aan toevoegt: "These efforts were largely cosmetic and remained at the level of rhetoric, and did not result in any significant change." Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

opgericht: in 2000 de Independent Corrupt Practices and Other Related Offences Commission (ICPC) en in 2003 de Economic and Financial Crimes Commission (EFCC). Dat laatste jaar werd ook antiwitwaswetgeving gestemd,¹⁴³ waarbij actieve en passieve (pogingen tot) corruptie, fraude, afpersing en witwassen strafbaar werden, zowel voor individuen als voor ondernemingen.¹⁴⁴

President Jonathan toonde persoonlijk weinig initiatief in het bestrijden van corruptie, maar kort na het aantreden van zijn opvolger Buhari in mei 2015 werden de bevoegdheden van de EFCC en de ICPC versterkt.¹⁴⁵ Ook werd een beschermingssysteem voor klokkenluiders ingesteld,¹⁴⁶ de president stippelde zijn beleid uit in overleg met experts van het Presidential Advisory Committee against Corruption (PACAC). Meer personen werden aangeklaagd en het aantal veroordelingen steeg. De regering recupereerde bepaalde hoeveelheden verduisterd geld. De ICPC begon ook proactief op te treden.¹⁴⁷ Tientallen mandatarissen werden gearresteerd. In het eerste jaar van Buhari's bewind werden in totaal 300 zaken voor corruptie ingeleid en vijf miljoen dollar smeergeld gerecupereerd.¹⁴⁸

Nog onder president Buhari kondigde de inspecteur-generaal van politie een resem maatregelen aan om de corruptie bij de politie te beteugelen waarbij prioriteit werd gegeven aan het ontmantelen van politiecontroleposten langs wegen, die vaak geen ander doel hadden dan de bestuurders smeergeld af te troggelen.¹⁴⁹ In 2018 leverde ook de Nigeriaanse televisie-industrie een bijdrage met de lancering van het programma Integrity Idol, een prijs die voortaan jaarlijks zou uitgereikt worden aan de meest integere functionaris van het land. Kijkers konden personen voordragen en stemmen. De eerste laureaat was een rechter van het Hof van Abuja.¹⁵⁰ Op aangeven van de EFCC vaardigde het openbaar ministerie in Lagos in februari 2019 een arrestatiebevel uit tegen Ayodele Oke, voormalig directeur-generaal van de National Intelligence Agency (NIA), de federale politierecherche.¹⁵¹ Oke, benoemd onder president Jonathan, was in 2017 al geschorst na een onderzoek geleid door vicepresident Osinbajo. Hij werd ervan verdacht ruim 200 miljoen dollar overheidsgeld verduisterd te hebben.¹⁵² Dat Oke goede banden had met Buhari en dat hij niet de enige uit de presidentiële entourage was die in opspraak kwam, leidde tot een golf van cynisch commentaar over Buhari op sociale media.¹⁵³ In februari 2022 werd alweer een hooggeplaatste politieman aangeklaagd. Het hoofd van de Nigeriaanse anti-drugsbrigade, Abba Kyari,¹⁵⁴ zou zich zelf schuldig hebben gemaakt aan cocaïnesmokkel.¹⁵⁵ Voorts werd ook het waarnemend hoofd van de corruptiewaakhond EFCC, Ibrahim Magu, geschorst op verdenking van malversaties.¹⁵⁶ In de laatste gevallen betrof het telkens vervolging tegen hooggeplaatsten, wat op het eerste gezicht een hoopgevende evolutie is. Ebenezer Obadare van de CFR poneerde in 2022 echter dat men zich de vraag kan stellen, dat als dergelijke absolute topfunctionarissen corrupt zijn, in welke mate anticorruptiemaatregelen dan überhaupt nog ernstig kunnen genomen worden.¹⁵⁷ Een soortgelijke overweging werd gemaakt door CDD-onderzoeker

¹⁴³ CDD (Olakunle A.), 17/05/2023, [url](#); DFAT, 03/12/2020, p. 12, [url](#); GAN Integrity, 04/11/2020, [url](#)

¹⁴⁴ DFAT, 03/12/2020, p.12, [url](#); Ijewereme O. B., 19/06/2015, [url](#)

¹⁴⁵ Bertelsmann Stiftung, 2024, pp. 11-12, [url](#); RFI, 28/03/2016, [url](#)

¹⁴⁶ The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#); The Nation, 26/03/2019, [url](#); VOA/AFP, 22/12/2016, [url](#)

¹⁴⁷ Bertelsmann Stiftung, 2024, pp. 11-12, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

¹⁴⁸ Premium Times, 08/08/2015, [url](#); Premium Times, 11/08/2015, [url](#); RFI, 28/03/2016, [url](#); The Sun, 03/11/2017, [url](#)

¹⁴⁹ Campbell J., Page M.T., 2018, p.140; Daily Post, 08/06/2015, [url](#); Global Anticorruption Blog, 06/09/2019, [url](#)

¹⁵⁰ Le Monde/AFP, 14/12/2018, [url](#)

¹⁵¹ De NIA wordt door de Council on Foreign Relations omschreven als de Nigeriaanse pendant van de FBI

¹⁵² CFR (Campbell J.), 04/04/2019, [url](#); Punch, 30/10/2017, [url](#)

¹⁵³ Jeune Afrique/AFP, 31/01/2019, [url](#)

¹⁵⁴ Niet te verwarren met zijn naamgenoot, de (in 2020 overleden) presidentiële stafchef Abba Kyari. Jeune Afrique, 18/04/2020, [url](#)

¹⁵⁵ Courrier international, 23/02/2022, [url](#)

¹⁵⁶ Pulse Nigeria, 28/01/2020, [url](#); The Conversation (Tade O.), 07/03/2021, [url](#)

¹⁵⁷ CFR (Obadare E.), 24/02/2022, [url](#)

Abiodun Olakunle toen hij in 2023 schreef dat de door de anticorruptieagentschappen EFCC en ICPC in beslag genomen geldsommen elk jaar stijgen, wat feitelijk getuigt van "both success of enforcement and also the near total failure of prevention. Anti-corruption cannot be said to be succesful when the incidence is not reducing and the amount of recovered assets every year is on the rise".¹⁵⁸

In 2021 verzamelden op initiatief van Idayat Hassan, directeur van CDD, een aantal Nigeriaanse Anti-Corruption Agencies (ACA's) voor een workshop in Calabar, hoofdplaats van de deelstaat Cross River. De bijeenkomst verschaftte een overzicht van de diverse agentschappen die zich in het land met corruptiebestrijdingen bezighielden. Behalve vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, de ICPC en de EFCC gaven ook present:

- Presidential Advisory Committee against Corruption (PACAC)
- Presidential Initiative on Continuous Audit (PICA)
- Nigeria Financial Intelligence Unit (NFIU)
- Control Unit against Money Laundering (SCUML)
- Bureau of Public Service Reforms (BPSR)
- Public Complaints Commission (PCC)
- Nigeria Extractive Industries Transparency Initiative (NEITI)¹⁵⁹

Nigeria's oudste anti-corruptiedienst, het Code of Conduct Bureau (CCB),¹⁶⁰ opgericht onder militair dictator Babangida, was niet aanwezig.. Researchers Campbell en Page besteedden in hun boek uit 2018 aandacht aan het functioneren van de CCB en van Nigeria's twee andere belangrijke anticorruptieagentschappen, beiden geïnstalleerd door president Obasanjo, de ICPC (2000) en de EFCC (2003). Van de twee is de EFCC veruit de meest effectieve, bemand met politieofficieren die niet aarzelen verdachten op te pakken. Naast corruptie houden deze agenten zich trouwens ook bezig met fenomenen als oplichting via internet, valsemunterij en andere financiële misdrijven. Hoewel een bijwijlen succesvolle en gerespecteerde dienst, botst de EFCC ook al eens op kritiek: haar onvermogen om beschuldigten ook effectief veroordeeld te krijgen en haar soms schimmige omgang met inbeslaggenomen geld. De dienst zou ook niet vrij zijn van politieke beïnvloeding. Hoewel de bevoegdheden van de EFCC en de ICPC soms overlappen heeft het laatste agentschap een andere insteek. Ze fungeert ten dele als ombudsdienst want ze behandelt klachten, maar ook tips, van burgers. Hoofdzakelijk bemand met ambtenaren, is de ICPC minder onafhankelijk dan de EFCC, maar werkt ze op institutioneel vlak dan weer nauw samen met andere administraties in een poging om corruptie daar te beteugelen. De CCB tenslotte, houdt het hogere overheidspersoneel in de gaten, dat verondersteld wordt regelmatig verslag uit te brengen over hun middelen. Voorts controleert de CCB of functionarissen zich houden aan de veertien punten van de wettelijk vastgelegde gedragscode die belangenvermenging moet vermijden. Overtreders kunnen voor de Code of Conduct Tribunal, een rechtbank, gedaagd worden. De zwakke flank van de CCB is dat de onderzoeken in alle discretie gebeuren, ver van toezicht door pers en publiek. Campbell en Page omschrijven de drie instanties dus als enigszins complementair: de EFCC is hard en repressief, de ICPC gebruikt veeleer "soft power" en werkt preventief, terwijl de CCB controleert en corruptiefenomenen in kaart brengt.¹⁶¹

¹⁵⁸ CDD (A. Olakunle), 17/05/2023, [url](#)

¹⁵⁹ The Cable, 16/03/2021, [url](#)

¹⁶⁰ The Cable, 16/03/2021, [url](#)

¹⁶¹ Campbell J., Page M.T., 2018, pp. 103-105; Een korte bijdrage over EFCC en ICPC ook in het DFAT-rapport. DFAT, 03/12/2020, p. 13, [url](#); Een onderzoek van de Senaat noemde in 2018 de EFCC als één van de overheidsagentschappen die niet op een correcte manier verslag uitbracht over de eigen financiën. Premium Times, 07/03/2018, [url](#); De EFCC stelde prompt dat de beschuldigingen van de Senaat incorrect waren. Premium Times, 07/03/2018, [url](#)

1.2.2. Obstakels

In haar rapport uit 2024 schrijft de Bertelsmann Stiftung:

"As Nigerians say, one can fight corruption but 'corruption fights back', indicating that vested interests are difficult to undermine".¹⁶²

De maatregelen die Nigeriaanse autoriteiten nemen tegen corruptie blijken vaak ineffectief.¹⁶³ Hoewel Obasanjo met de oprichting van de ICPC en de EFCC organen creëerde om de strijd tegen fraude aan te gaan, stelden critici dat zulks evenveel te maken had met zijn pogingen schuldverlichting te krijgen van Westerse schuldeisers als met een streven om de problematiek ten gronde aan te pakken.¹⁶⁴ President Jonathan had na de verkiezingsoverwinning van Buhari de macht vreedzaam overgedragen en zich daarbij verzekerd van immuniteit tegen vervolging, niet alleen voor hemzelf, maar ook voor een deel van zijn entourage, wat al meteen de anticorruptie-intenties van Buhari ten dele hypothekeerde.¹⁶⁵ Hoewel de beteugeling van corruptie door Buhari in de praktijk weinig krachtdadig was, zeker tegenover topverantwoordelijken, botste zijn beleid toch op oppositie van een deel van de zakenwereld die vonden dat zijn anticorruptiebeleid afbreuk deed aan hun belangen.¹⁶⁶ Wettelijke maatregelen om op te treden tegen fraude in de oliesector ressorteren soms het omgekeerde effect. In 2018 schreef The Economist: "A bill supposedly intended to encourage investment in, and root out corruption from, the industry that generates almost all Nigeria's exports turned out to be one that would have increased the scope for political meddling".¹⁶⁷ Buhari had bij zijn aantreden een presidentieel comité in het leven geroepen, PACAC, om hem te adviseren over de strijd tegen corruptie. De voorzitter van dit comité, Gary Kelechi Amadi, klonk in een interview met Le Monde in 2018 somber: "La corruption est devenue endémique. Elle a tissé des racines profondes dans notre système".¹⁶⁸

Een voortdurende kritiek op Buhari is dat zijn anticorruptiecampagne hoofdzakelijk politieke tegenstanders viseerde. De oppositie sprak van een heksenjacht. Bondgenoten van de president, doorgaans afkomstig uit het noorden, bleven volgens critici buiten schot. Een voorbeeld daarvan is Abdulrashid Maina, een associé van Buhari die massaal geld bestemd voor ambtenarenpensioenen verduisterd had, maar met rust gelaten werd.¹⁶⁹ De kwestie was dermate flagrant dat de gerespecteerde online krant Premium Times over de kwestie titelde: "shocking".¹⁷⁰ In 2021 maakte de BBC een reportage over bejaarden die in bittere armoede leefden omdat hun pensioenen niet uitbetaald werden, vermits de bewuste fondsen door corrupte bestuurders verduisterd waren.¹⁷¹ Ook presidentieel stafchef Abba Kyari, een naaste vertrouweling van Buhari, raakte in opspraak.¹⁷² Een politiek analist vatte de situatie als volgt samen: "les principaux barons de la coalition présidentielle ne soutiennent pas le président dans cette lutte".¹⁷³ Vladimir Kreck van KAS voegt daaraan toe dat Buhari om de steun te verwerven die hem het hoogste ambt heeft opgeleverd moest toestaan dat van corruptie verdachte personaliteiten opgenomen werden in de regering.¹⁷⁴

¹⁶² Bertelsmann Stiftung, 2024, p. 30, [url](#)

¹⁶³ DFAT, 03/12/2020, p. 12, [url](#)

¹⁶⁴ Saiia (Adams P., Olori T.), 25/04/2008, [url](#)

¹⁶⁵ Le Monde, 03/03/2016, [url](#)

¹⁶⁶ The Economist, 06/09/2018, [url](#); VOA/AFP, 22/12/2016, [url](#)

¹⁶⁷ The Economist, 06/09/2018, [url](#)

¹⁶⁸ Le Monde/AFP, 14/12/2018, [url](#)

¹⁶⁹ AFP via Jeune Afrique, 27/10/2017, [url](#); The Economist, 27/07/2016, [url](#); VOA/AFP, 22/12/2016, [url](#)

¹⁷⁰ Premium Times, 20/10/2017, [url](#)

¹⁷¹ BBC, 03/05/2021, [url](#)

¹⁷² Daily Post, 20/09/2016, [url](#)

¹⁷³ RFI, 28/03/2016, [url](#)

¹⁷⁴ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

Ook in zijn tweede presidentiële termijn bleken de maatregelen van Buhari in concreto weinig effectief. The Economist meldde in 2021: "He has failed to curb corruption, which breeds resentment. Many Nigerians are furious that they see so little benefit from the country's billions of petrodollars, much of which their rulers have squandered or stolen."¹⁷⁵ Een probleem was onder meer de manifeste discrepantie tussen een hoog aantal inbeschuldigingstellingen en het bescheiden aantal veroordelingen.¹⁷⁶ Hoe hardnekkig corruptie in Nigeria is, bleek uit de zaak van Bukola Sakari, de voorzitter van de Senaat die werd vrijgesproken van corruptie door een rechter die later zelf omgekocht bleek te zijn.¹⁷⁷ DFAT bevestigde in 2020 dat corruptie bij de magistratuur een probleem vormt.¹⁷⁸ De Bertelsmann Stiftung wijdde in een rapport in 2024 een hoofdstuk aan de rechtstaat in Nigeria waarbij aangestipt werd dat corruptie gemeengoed is in het juridische systeem. Een lid van het Hooggerechtshof werd in 2019 vlak vóór de presidentsverkiezingen geschorst. Het Hof wees na de hervkiezing van Buhari klachten over kiesfraude af.¹⁷⁹ Vicepresident Osinbajo verklaarde in 2020 dat de Nigeriaanse elites een veel te grote impact hadden op de benoemingen van magistraten in het land.¹⁸⁰ Reeds in 2016 had Eze Onyekpere, de directeur van de ngo Centrum voor Sociale Rechtvaardigheid gewezen op een bijkomend capaciteitsprobleem, toen hij aan Radio France Internationale (RFI) verklaarde: "Le système judiciaire n'est pas totalement prêt pour traiter ce type de dossiers financiers délicats", waardoor veroordelingen dan ook uitblijven,¹⁸¹ een analyse die niet veel verschilt van die van minister van Financiën Okonjo-Iweala het jaar voordien (cfr. supra).¹⁸² Page vatte voor AFP een en ander als volgt samen: "Beaucoup de juges n'ont guère d'expérience dans les affaires de corruption ou ont été compromis, voire incités à ralentir les affaires."¹⁸³ De Bertelsmann Stiftung merkte in 2024 dan weer op: "At all levels, the executive can use bribery, the withholding of resources as well as threats to prosecute corruption to undermine the independence of the judiciary".¹⁸⁴ Op basis van deze voorgaande bronnen komt naar voor dat het onvermogen van het gerecht om het probleem corruptie adequaat aan te pakken een combinatie is van het gebrek aan capaciteit (kennis en middelen) om technisch complexe dossiers te behandelen én de gebeurlijke beïnvloeding van sommige bevoegde magistraten.

In 2024 evalueerde de Bertelsmann Stiftung het anticorruptiebeleid van Buhari als ineffectief. Volgens de meeste waarnemers is de corruptie ondanks inspanningen van EFCC, ICPC en de rechterlijke macht niet gedaald. Lokale besturen zijn corrupt en het systeem van *security votes* blijft bestaan. Corruptie in de politiek en cliëntelisme blijven alomtegenwoordig. Openbare aanbestedingen blijven vaak voorwerp van omkoping, waartegen niet of nauwelijks opgetreden wordt.¹⁸⁵ Over deze laatste problematiek publiceerde Chatham House-experte Leena Koni-Hoffmann in oktober 2024 een rapport getiteld *Tackling judicial bribery and procurement fraud in Nigeria*.¹⁸⁶

Het presidentschap van Muhammadu Buhari kan beschouwd worden als een eerste poging om enigszins adequaat op te treden tegen de corruptie die het land al decennia teistert. KAS-onderzoeker Kreck vatte in 2019 al samen waarom dat mislukt was:

¹⁷⁵ The Economist, 23/10/2021, [url](#)

¹⁷⁶ VOA/AFP, 29/11/2017, [url](#)

¹⁷⁷ Africa News, 13/08/2024, [url](#)

¹⁷⁸ DFAT, 03/12/2020, p. 55, [url](#)

¹⁷⁹ Bertelsmann Stiftung, 2024, pp. 10-11, [url](#)

¹⁸⁰ AIIAfrica, 09/08/2020, [url](#)

¹⁸¹ Radio France International, 28/03/2016, [url](#)

¹⁸² Nigerian Eye, 19/02/2015, [url](#)

¹⁸³ VOA/AFP, 29/11/2017, [url](#)

¹⁸⁴ Bertelsmann Stiftung, 2024, p. 11, [url](#)

¹⁸⁵ Bertelsmann Stiftung, 2024, pp. 15-16, [url](#)

¹⁸⁶ Chatham House (Koni-Hoffmann L.), 08/10/2024, [url](#)

"President Buhari, who spectacularly prevailed over his predecessor in the 2015 elections and was re-elected this year, promised to clamp down on corruption. But even he, who is still described by the international media as having 'integrity', seems to have to bow to mechanisms of the corrupt system in order to remain in power. Decades of clientelism, cronyism, weak institutions and opaque practices supported by the ruling elite have created an environment in which corruption is rife. The country is slowly but surely bleeding out".¹⁸⁷

De Bertelsmann Stiftung voegde daar in 2024 aan toe:

"Several actions have been undertaken to halt corruption, but Nigeria's system of sharing the national cake among its elite has largely remained in place. Efforts to combat corruption also seem to target political opponents ... While Buhari profiled himself as a reformer, it cannot be determined whether this was empty rhetoric or whether he was thwarted in his anti-corruption efforts by powerful actors around him".¹⁸⁸

In de zomer van 2023, kort na het aantreden van Bola Tinubu schreef CDD-researcher Olakunle een analyse over de nieuwe president en het fenomeen corruptie. Hoewel Tinubu er bij zijn verkiezingscampagne grotendeels over had gezwegen, had hij toch bij een meeting in 2022 erkend dat de problematiek een manifeste uitdaging vormt voor de sociaaleconomische ontwikkeling van Nigeria. Betreffende de strijd tegen corruptie had hij de nadruk gelegd op preventie en een betere verdeling van de welvaart. Tinubu verklaarde bij een toespraak in Port Harcourt dat hij speciaal zal toezien op beteugeling van corruptie bij rechtbanken. Volgens Olakunle is het allemaal ruimschoots onvoldoende. Volgens hem moet de National Anti Corruption Strategy (NACP), voorzien in nog robuustere antifraudewetgeving en controlemechanismen bij openbare aanbestedingen. Over de onafhankelijkheid van de agentschappen die omkoping en witwassen bestrijden, dient streng gewaakt te worden en dient er harder opgetreden te worden tegen corrupte personaliteiten die hun rijkdom demonstratief etaleren, aldus Olakunle:

"As it is now, illicit wealth is brazenly displayed and ostentatious living a public expense is the norm. Media campaigns urging citizens to be honest, corruption free and transparent in their actions will come to nothing if there are no visible examples and commitment from the political leaders."¹⁸⁹

Volgens Olakunle gebeurt het maar al te vaak dat een politicus van bescheiden afkomst na verkozen te zijn in een politiek ambt kort daarop zonder scrupules een zeer opulente levensstijl begint aan te nemen. Meer toezicht is nodig en dat is de taak van het CCB (cfr. supra), een orgaan dat Olakunle anno 2023 echter omschrijft als "largely dormant and ineffectual". In zijn rapport is hij niet volledig negatief: de president lijkt het probleem te onderkennen en in enkele deelstaten zijn nieuwe anti-corruptiecommissies zijn geïnstalleerd. Olakunle doet echter een reeks aanbevelingen die voornamelijk een harde institutionele aanpak behelzen, in de eerste plaats van corruptie in de politiek in combinatie met "Openbare aangiften, vermogensaangiften en mediatoezicht".¹⁹⁰

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken (USDOS) schreef in zijn mensenrechtenrapport van 2023 over Nigeria dat "although the law provided criminal penalties for corruption by officials, the government did not consistently implement the law. [...] Massive and widespread corruption affected all sectors of government, including the judiciary and the security services".¹⁹¹ De Amerikanen stippen voorts aan dat de gouverneur van de Nigeriaanse nationale bank gearresteerd was wegens corruptie. Het USDOS-rapport van 2023 vermeldde slechts één beleidsdaad van de pas aangetreden president:

¹⁸⁷ KAS (Kreck V.), 12/12/2019, [url](#)

¹⁸⁸ Bertelsmann Stiftung, 2024, pp. 27, 30, [url](#)

¹⁸⁹ CDD (Olakunle A.), 08/07/2023, [url](#)

¹⁹⁰ CDD (Olakunle A.), 08/07/2023, [url](#)

¹⁹¹ USDOS, 2023, p. 24 [url](#)

"In August [2023], President Tinubu appointed former governor Abubakar Bagudu the minister of Budget, despite Bagadu's widely reported history of helping then-president Sani Abacha steal hundreds of millions of dollars from the government in the 1990s."¹⁹²

2. Documentenfraude

In 2013 wijdde de Canadese immigratieautoriteiten een rapport aan valse documenten aangeboden in en vanuit Nigeria "les faux documents offerts au Nigéria et en provenance du Nigéria". Op gezag van een analyse van John Campbell, geciteerd door het UK Home office, signaleerden de Canadezen: "Benin City (dans le sud du Nigéria) est le pôle de l'industrie de la gravure et (que) pratiquement tout document falsifié peut être obtenu là-bas, des certificats de naissance aux diplômes".¹⁹³ Strafwetgeving als de Penal Code en de Criminal Code wordt in Nigeria actief in stelling gebracht om het hoofd te bieden aan documentenfraude, zowel in het noorden als het zuiden van het land. De hoofdstukken 43 tot 45 en deel 6 van sectie 3 van de Strafwet bevatten de relevante strafbepalingen voor het falsifiëren van documenten en zegels. Een vertegenwoordiger van de antifraude-eenheid van de Nigeriaanse politie stelt dat de politie wel degelijk optreedt tegen documentenfraude, maar dat de rechtbanken soms laks straffen, zulks omdat ze zelf niet vrij zijn van corruptie.¹⁹⁴

In 2007 heeft de Nigeriaanse regering een wet uitgevaardigd en een procedure ingesteld om de nationale identiteitskaarten beter te beveiligen tegen namaak, onder meer door elke burger een uniek nationaal identiteitsnummer toe te kennen en de identiteitskaart te voorzien van foto en handtekening. Tien digitale vingerafdrukken werden ook telkens genomen. In 2013 werden de veiligheidsattributen van de identiteitskaart nog versterkt met biometrische gegevens, conform internationale normen. Wat betreft de paspoorten: in het licht van toenemende fraude en identiteitsdiefstal werden ze uitgerust met een elektronische chip, waarin de biometrische gegevens opgeslagen werden. Vanaf 2011 werd deze nieuwe generatie paspoorten ook afgeleverd aan de Nigeriaanse diaspora.¹⁹⁵

Het Canadese rapport geeft mee dat zowel de Nigerian Immigration Service (NIS) als de Nigerian Custom Service (NCS) eenheden hebben opgericht met een hoge graad van expertise in het detecteren van respectievelijk vervalste reistitels en douanedocumenten. Regelmatig zijn er arrestaties van personen betrokken bij het vervalsen en verhandelen van paspoorten, rijbewijzen en andere documenten, soms in het kader van identiteitsdiefstal. Ook bankdocumenten worden soms vervalst. Er is ook een levendige illegale markt in zegels waarmee officiële documenten afgestempeld worden. In één geval gaf een persoon zich valselijk uit voor een arts en verkocht frauduleuze medische facturen waarmee de Canadese ziekteverzekering werd opgelicht. Niet alleen in Nigeria worden handelaars in valse documenten gearresteerd, maar ook in uiteenlopende landen als China, India en Nederland. Vaak maken dergelijke daders ook deel uit van circuits van mensenhandelaars. Frontex meldde in 2012 dat Nigeria deel uitmaakt van de top vijf van landen die valse paspoorten en visa produceren met het oog op inreis via luchthavens in de Europese Unie.¹⁹⁶

Ook in de jaren nadien bleven talloze gevallen opduiken van documentfraude in Nigeria. In december 2018 schreef Le Monde: "La corruption est répandue dans le secteur privé, mais elle est

¹⁹² USDOS, 2023, p. 24 [url](#)

¹⁹³ Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada, 13/11/2013, [url](#)

¹⁹⁴ Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada, 13/11/2013, [url](#)

¹⁹⁵ Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada, 13/11/2013, [url](#)

¹⁹⁶ De andere vier genoemde landen waren Oekraïne, Albanië, Iran en Marokko. Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada, 13/11/2013, [url](#)

particulièrement 'enracinée' dans le public : permis de conduire, taxes douanières, police, titres de propriété... tout se paye, se négocie et se monnaie."¹⁹⁷

Een Certificate of Origin is een document dat aantoon uit welke staat men afkomstig is en wordt uitgereikt door lokale autoriteiten. Het document is nodig om zich in te schrijven in (hoger) onderwijs, bij jobcontracten en bij een reeks administratieve handelingen. Een onderzoek door een collectief van onderzoeksjournalisten in 2023 wees uit dat bij een aanvraag sommige ambtenaren zich voor afgifte strikt aan de regels houden terwijl anderen tegen het betalen van smeergeld bereid zijn valse certificaten uit te reiken, soms zelfs op naam van niet-bestaande personen.¹⁹⁸ Ook het Australische DFAT-rapport rapporteerde in 2020 al dat gezien de zwakke controle en de hoge discretionaire bevoegdheden van de betrokken lokale administraties fraude met deze Certificates of Origin heel frequent voorkomt.¹⁹⁹ Een andere groep van onderzoeksjournalisten stootte in 2024 in Lagos op een carrousel voor de afgifte van valse geboortecertificaten, middels omkoping van ambtenaren van de dienst bevolking.²⁰⁰

Het Nederlandse Ambtsbericht van 2023 geeft een overzicht van de afgifteprocedures van de diverse Nigeriaanse (identiteitsdocumenten), en merkt vervolgens op:

"Ondanks maatregelen om documentenfraude tegen te gaan, zoals de implementatie van de National Identity Management System en de verzameling van biometrische gegevens in de database, komt documentfraude nog steeds veel voor in Nigeria. Documenten die vaak vervalst worden zijn onder andere: geboortecertificaten, huwelijkslicenties, paspoorten en internationale rijbewijzen. Er bestaan verschillende bedrijven en 'agenten' in Nigeria die op een makkelijke en goedkope manier vervalste documenten afgeven die worden gebruikt bij de aanvraag van, onder andere, paspoorten."²⁰¹

Het Nederlandse rapport stipt wel aan dat de fraude in theorie op te sporen valt. Geboortecertificaten hebben een serienummer dat gecontroleerd kan worden in het archief. Valse internationale rijbewijzen zouden dan weer duidelijk te onderscheiden zijn van originele rijbewijzen.²⁰² De Nederlandse bevindingen zijn vrijwel identiek als diegenen die het Australische DFAT al drie jaar eerder in zijn rapport van 2020 had gepubliceerd.²⁰³

Nigeria kent dus een traditie van fraude met documenten die betrekking hebben op de identiteit, herkomst en reisdocumenten maar ook op andere terreinen is er sprake van vervalsingen en corruptie, bijvoorbeeld bij de afgifte van huwelijkslicenties.²⁰⁴ Deze worden onder meer nagemaakt met het oog op het verwerven van verblijfsrecht in Europa.²⁰⁵ Ook is er een circuit van valse diploma's hoger onderwijs.²⁰⁶ Begin 2024 bleek dat een aantal Nigeriaanse verpleegsters met vervalste kwalificaties aan de slag waren gegaan in ziekenhuizen in het Verenigd Koninkrijk.²⁰⁷ Opeenvolgende rapporten van het Europees Ondersteuningsbureau voor Asielzaken (European Asylum Support Office, EASO) en zijn opvolger het Asielagentschap van de Europese Unie (European Union Agency for Asylum, EUAA) signaleren de aanwezigheid van goed uitgebouwde netwerken van Nigeriaanse mensenhandelaars van

¹⁹⁷ Le Monde/AFP, 14/12/2018, [url](#)

¹⁹⁸ International Centre for Investigative Reporting, 07/07/2023, [url](#)

¹⁹⁹ DFAT, 03/12/2020, p. 60, [url](#)

²⁰⁰ FIJ, 06/11/2024, [url](#)

²⁰¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, p. 40 [url](#)

²⁰² Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, 01/2023, p. 40 [url](#)

²⁰³ DFAT, 03/12/2020, p. 61, [url](#)

²⁰⁴ Zam Magazine (Adebulu T.), 25/06/2024, [url](#)

²⁰⁵ News Central, 28/08/2024, [url](#)

²⁰⁶ Courrier International, 11/09/2024, [url](#); Daily Nigerian, 30/12/2023, [url](#); Deutsche Welle, 09/10/2024, [url](#); Punch, 15/04/2024, [url](#)

²⁰⁷ The Guardian, 14/02/2024, [url](#)

wie corruptie, witwassen maar ook “counterfeiting of documents” deel uitmaakt van hun modus operandi.²⁰⁸ Een studie van de universiteit van Leiden uit 2023 concludeerde dat mensensmokkel en mensenhandel vanuit Nigeria naar onder meer Europa steeds meer in omvang toenemen.²⁰⁹

In november 2024 meldde de Organized Crime and Corruption Project, een ngo, dat er zich dat jaar een scherpe stijging voordeed in identiteitsfraude in Afrika. Volgens de ngo was deze evolutie toe te schrijven aan het stijgende gebruik van hoogstaande technologieën zoals *deepfakes*, die geavanceerde identiteitsfraude mogelijk maken. De belangrijkste hotspot voor deze geraffineerde vorm van fraude in Afrika, bleek Nigeria.²¹⁰ Het zakenblad Business Day meldde in juni 2025 dat het land een centrum is in het aanwenden van nieuwe technologieën en citeerde een expert die stelde: “Africa’s fraud landscape is undergoing a seismic shift. Enhanced verification tools have decimated traditional document forgery, but criminals are adapting with synthetic ID’s and AI-powered scams”.²¹¹ In maart 2025 ontmantelden de Nigeriaanse autoriteiten een misdadagroepering die zich had gespecialiseerd in de namaak van documenten nodig voor de export van producten. Bij de fraude waren verschillende buitenlandse ondernemingen uit de Europese Unie, de Verenigde Staten en Azië opgelicht.²¹² In mei 2025 sloten de Britse en Nigeriaanse autoriteiten een akkoord om nauwer te gaan samenwerken in de strijd tegen documentenfraude, in de eerste plaats vervalste paspoorten en visa.²¹³

Het UNODC-rapport van 2019 besteedt ook aandacht aan documentenfraude. Volgens het rapport zijn de bedragen die als smeergeld geëist worden recht evenredig met hoe delicaat of sensitiever de geleverde dienst is. Volgens UNODC is documentenfraude in Nigeria vrij algemeen en dan ook niet zo duur: “the issuance of administrative certificates, documents, licences and permits, for which average bribe sizes tend to be smaller (between NGN²¹⁴ 3000 and 10.000).”²¹⁵ Verder onderzoek van UNODC toont aan dat tussen 2016 en 2019 zo’n 7 % van de Nigerianen publieke instanties zouden benaderd hebben om middels smeergeld een officieel document te verkrijgen. In 81 % van de gevallen lukte dat ook. Meest populair was een rijbewijs (23 %), gevolgd door documenten om toegelaten te worden tot een bepaalde school, documenten met het oog op toegang tot medische dienstverlening en tenslotte paspoorten. In minder mate betrof het bouw- of uitbatingsvergunningen.²¹⁶ Smeergeld wordt overigens niet alleen betaald om valse documenten te verkrijgen, maar om de administratieve procedure bij het bekomen van een authentiek document sneller te doen verlopen.²¹⁷ Volgens het meest recente UNODC-rapport, dat van juli 2024, bleek er nauwelijks iets veranderd sinds 2019. Zo’n 6 % van de Nigerianen bood smeergeld aan voor het bekomen van een officieel document, in 85 % van de gevallen met gunstig resultaat.

²⁰⁸ EASO, 04/2021, p. 28, [url](#); EUAA, 07/2024, pp. 54-55, [url](#)

²⁰⁹ Aweto P., Carchedi F., Akinyoade A., 2023

²¹⁰ Organized Crime and Corruption Project (Omeje N.), 21/11/2024, [url](#)

²¹¹ Business Day, 14/06/2025, [url](#)

²¹² News Central, 15/03/2025, [url](#); Punch, 14/03/2025, [url](#)

²¹³ Africa Intelligence, 01/05/2025, [url](#)

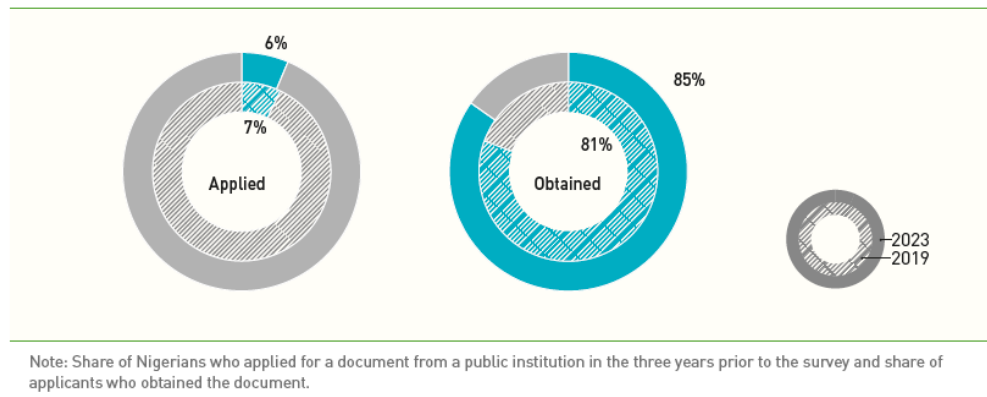
²¹⁴ Naira (Nigeriaanse munt)

²¹⁵ UNODC, 12/2019, p. 38, [url](#)

²¹⁶ UNODC, 12/2019, pp. 68-69, [url](#)

²¹⁷ UNODC, 12/2019, p. 9, [url](#)

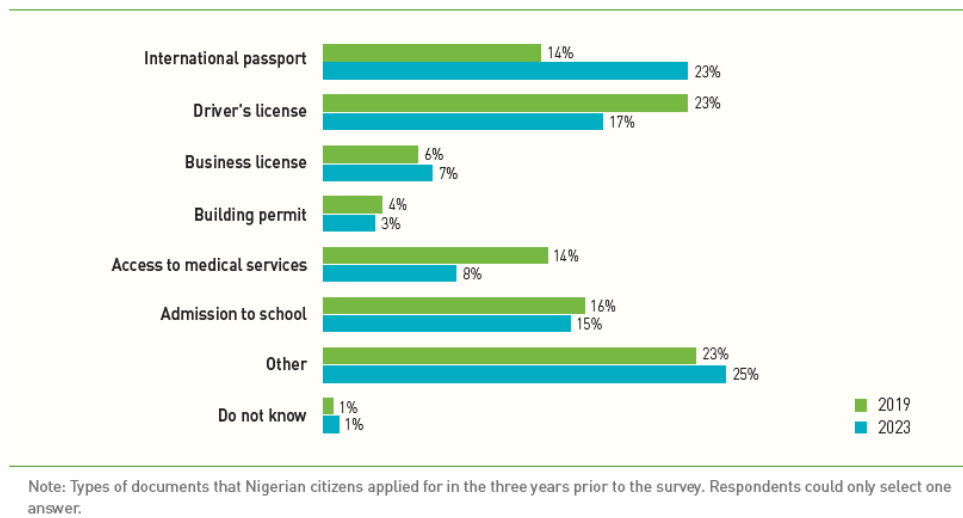
Figure 87: Share of Nigerians who applied for a document in a public institution in the three years prior to the survey and obtained the document, Nigeria, 2019 and 2023

Figuur 4: Share of Nigerians who applied for a document in a public institution in the three years prior to the survey and obtained the document, Nigeria, 2019 and 2023²¹⁸

UNODC stelde in 2024 dat de vraag naar valse rijbewijzen en medische documenten gedaald was, maar dat er een aanzienlijke stijging is in de vraag naar internationale paspoorten, van 14 % in 2019 naar 23 % in 2024.

Figure 88: Percentage distribution of the documents applied for in the three years prior to the survey, by document type, Nigeria, 2019 and 2023

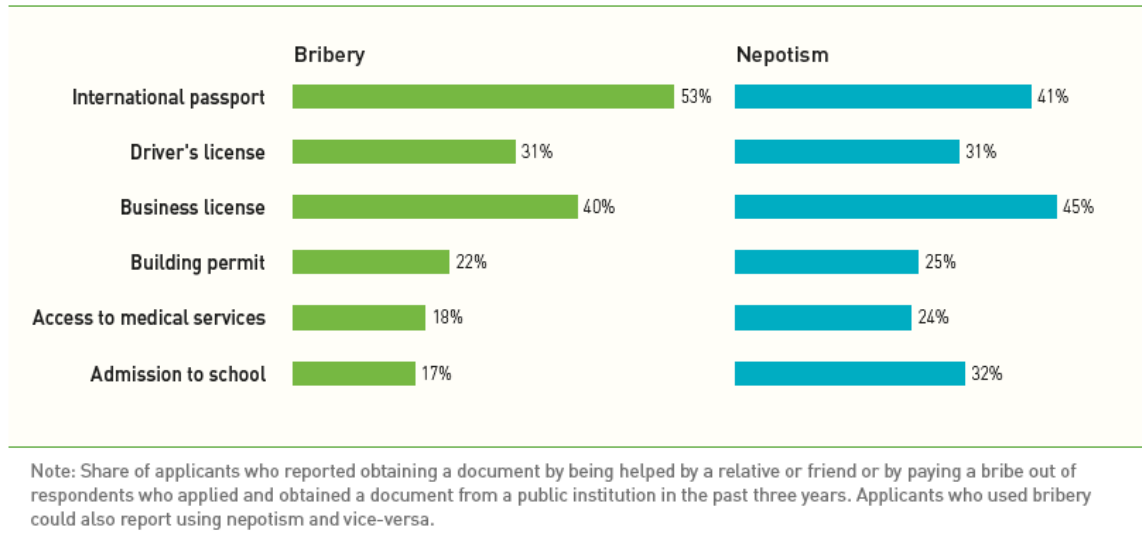
Figuur 5: Percentage distribution of the documents applied for in the three years prior to the survey, by document type, Nigeria, 2019 and 2023²¹⁹

UNODC stipt aan dat een onderscheid dient gemaakt tussen het verstrekken van valse documenten en het uitreiken van echte documenten waarbij zowel sprake kan zijn van omkoping als van nepotisme.

²¹⁸ UNODC, 07/2024, p.132, [url](#)

²¹⁹ UNODC, 07/2024, p.132, [url](#)

Figure 90: Share of applicants who used at least nepotism or bribery to obtain a document, by type of document, Nigeria, 2023

Figuur 6: Share of applicants who used at least nepotism or bribery to obtain a document, by type of document, Nigeria, 2023²²⁰

²²⁰ UNODC, 07/2024, p.133, [url](#)

BIJLAGE

Bijlage 1 : Corruption Cases Database

De Corruption Cases Database (CCD) is een website die wordt beheerd door de anticorruptie-ngo TransparencIT, met financiering door de ngo TrustAfrica en het Britse ministerie van Ontwikkelingssamenwerking. De CCD probeert een overzicht te geven van alle juridische geschillen en veroordelingen wegens corruptie in Nigeriaanse rechtbanken. De databank is uitgerust met een zoekmachine om specifieke vonnissen te kunnen opsporen.²²¹

²²¹ Corruption Cases Database (CCD), s.d. [2025], [url](#)

Bibliografie

Geschreven en audiovisuele bronnen

Africa Check, *No evidence Nigerian minister Nyesom Wike was arrested for N100 billion fraud*, 25/04/2025, <https://africacheck.org/fact-checks/meta-programme-fact-checks/no-evidence-nigerian-minister-nyesom-wike-was-arrested-n100> [geraadpleegd op 13/06/2025]

Africa Intelligence, *Abuja strenghtens links with London in fight against fraud*, 01/05/2025, https://www.africaintelligence.com/west-africa/2025/05/01/abuja-strengthens-links-with-london-in-fight-against-fraud_110443056-bre [geraadpleegd op 27/05/2025]

African Arguments (Page M.) via Carnegie Endowment for International Peace, *Nigeria is home to 500+ kinds of graft. Here's a new way to think about them*, 14/08/2018, <https://carnegieendowment.org/posts/2018/08/nigeria-is-home-to-500-kinds-of-graft-heres-a-new-way-to-think-about-them?lang=en> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Agence France Presse (AFP) via Jeune Afrique, *Nigeria : un nouveau scandale éclabousse la lutte anti-corruption du président Buhari*, 27/10/2017, <https://www.jeuneafrique.com/depeches/487518/economie-entreprises/nigeria-un-nouveau-scandale-eclabousse-la-lutte-anti-corruption-du-president-buhari/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Aweto P., Carchedi F., Akinyoade A., *Human trafficking in Nigeria 1960-2020, pattern, people, purposes and places*, Leiden, African Studies Centre Leiden, 2023, 288p.

Bertelsmann Stiftung, *BTI 2024 Country Report: Nigeria*, 2024, https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/reports/country_report_2024_NGA.pdf [geraadpleegd op 19/05/2025]

BBC, *Letter from Africa, : Chinua Achebe betrayed*, 29/03/2013, <https://www.bbc.com/news/world-africa-21944819> [geraadpleegd op 24/04/2025]

BBC, *Nigeria's so-called tax-collectors: menacing and mafia-like*, 17/07/2023, https://www.bbc.com/news/world-africa-66152708?at_medium=RSS&at_campaign=KARANGA [geraadpleegd op 22/04/2025]

Business Day, *Lack of trust in law enforcement agencies responsible for jungle justice in Nigeria – NOI Polls*, 05/07/2016, <https://businessday.ng/uncategorized/article/lack-of-trust-in-law-enforcement-agencies-responsible-for-jungle-justice-in-nigeria-noi-polls/> [geraadpleegd op 18/04/2025]

Business Day, *PwC survey scores Osinbajo-led PEBEC low*, 20/01/2021, https://businessday.ng/news/article/pwc-survey-scores-osinbajo-led-pebec-low/#google_vignette [geraadpleegd op 03/06/2025]

Business Day (Johnson M.A.), *2023 elections: will Nigerians be better off today than yesterday?*, 24/06/2022, <https://businessday.ng/editorial/article/2023-elections-will-nigerians-be-better-off-today-than-yesterday/> [geraadpleegd op 27/05/2025]

Campbell J., Page M.T., *Nigeria, what everyone needs to know*, Oxford: Oxford University Press, 2018, 218p.

Carnegie Endowment for International Peace (Page M., Okele C.), *Stolen dreams: how corruption negates government assistance to Nigeria's small businesses*, 26/03/2019, <https://carnegieendowment.org/research/2019/03/stolen-dreams-how-corruption-negates-government-assistance-to-nigerias-small-businesses?lang=en> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Carnegie Endowment for International Peace (Page M., Wando A.), *Halting the kleptocratic capture of local government in Nigeria*, 18/07/2022, <https://carnegieendowment.org/research/2022/07/halting-the-kleptocratic-capture-of-local-government-in-nigeria?lang=en> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Centre for Democracy and Development (Hassan I., Iwuamadi K.), *Decentralization governance and corruption at the local level: evidence from Nigeria*, 01/04/2018, <https://www.cddwestafrica.org/reports/decentralization-governance-and-corruption-at-the-local-level-evidence-from-nigeria/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Centre for Democracy and Development (A. Olakunle), *Rethinking Nigeria's anti-corruption campaign*, 17/05/2023, <https://www.cddwestafrica.org/blog/rethinking-nigeria-s-anti-corruption-campaign/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Centre for Democracy and Development (A. Olakunle), *Reinvigorating the fight against corruption: a roadmap for the Tinubu administration*, 08/07/2023, <https://www.cddwestafrica.org/blog/reinvigorating-the-fight-against-corruption-a-roadmap-for-the-tinubu-administration/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), *Collective Action on Corruption in Nigeria: the role of religion*, 09/12/2021, <https://www.chathamhouse.org/2021/03/collective-action-corruption-nigeria> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), *Vote-selling behaviour and democratic dissatisfaction in Nigeria: is democracy really for sale?*, 28/07/2022, <https://www.chathamhouse.org/2022/07/vote-selling-behaviour-and-democratic-dissatisfaction-nigeria> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Chatham House (Koni-Hoffmann L., Navanit-Patel R.), *Collective Action on Corruption in Nigeria: a social norms approach to connecting society and institutions*, 18/05/2023, <https://www.chathamhouse.org/2017/05/collective-action-corruption-nigeria> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Chatham House ((Koni-Hoffmann L.), *Tackling judicial bribery and procurement fraud in Nigeria*, 08/10/2024, <https://www.chathamhouse.org/2024/10/tackling-judicial-bribery-and-procurement-fraud-nigeria/summary> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Commission de l'immigration et du statut de réfugié du Canada, *Nigéria: information sur les faux documents offerts au Nigéria et en provenance du Nigéria* – NGA104617.EF, 13/11/2013, <https://www.irb-cisr.gc.ca/en/country-information/riir/Pages/index.aspx?doc=454921&pls=1> [geraadpleegd op 16/04/2025]

Corruption Cases Database (CCD), *Find information on corruption cases in Nigeria*, s.d. [2025], <https://corruptioncases.ng/> [geraadpleegd op 18/04/2025]

Council on Foreign Relations (CFR) (Campbell J.), *Former Director General of Nigeria's National Intelligence Agency arrested*, 04/04/2019, https://www.cfr.org/blog/former-director-general-nigerias-national-intelligence-agency-arrested?utm_medium=social_share&utm_source=tw [geraadpleegd op 22/04/2025]

Council on Foreign Relations (CFR) (Obadare E.), *Nigeria's all too familiar corruption ranking begs broader questions around normative collapse*, 24/02/2022, https://www.cfr.org/article/nigerias-all-too-familiar-corruption-ranking-begs-broader-questions-around-normative?utm_source=tw_africa&utm_medium=social_owned&utm_campaign=Blog+Post+Notification+Africa+in+Transition&utm_term=AfricaInTransition [geraadpleegd op 22/04/2025]

Courrier international, *Corruption. Nigéria: le super-flic était un trafiquant de drogue*, 23/02/2022, <https://www.courrierinternational.com/revue-de-presse/corruption-nigeria-le-super-flic-etait-un-trafiquant-de-droque> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Courrier International, *Education : diplômé n six semaines sans assister aux cours : haro sur les 'diplômes bidon' au Nigeria*, 11/09/2024, https://www.courrierinternational.com/article/education-diplome-en-six-semaines-sans-assister-aux-cours-haro-sur-les-diplomes-bidon-au-nigeria_222083?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter [geraadpleegd op 22/04/2025]

Daily Nigerian, *Undercover : how Daily Nigerian reporter bagged Cotonou varsity degree in 6 weeks, participated in NYSC scheme*, 30/12/2023, <https://dailynigerian.com/undercover-how-daily-nigerian/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Daily Post, *Nigeria has lost \$400bn oil revenue to corruption since independence – Ezekwesili*, 31/08/2012, <https://dailypost.ng/2012/08/31/nigeria-lost-400bn-oil-revenue-corruption-since-independence-ezekwesili/> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Daily Post, *Police are the least corrupt public officials in Nigeria – IG*, 08/06/2015, <https://dailypost.ng/2015/06/08/police-are-the-least-corrupt-public-officials-in-nigeria-ig/> [geraadpleegd op 18/04/2025]

Daily Post, *Buhari reportedly receives evidence showing Chief of Staff, Kyari took N500m bribe from MTN*, 20/09/2016, <https://dailypost.ng/2016/09/20/buhari-reportedly-receives-evidence-showing-chief-staff-kyari-took-n500m-bribe-mtn/> [geraadpleegd op 03/06/2017]

Daily Post, *Alex Badeh: how ex-CDS was ambushed, killed – security expert, Ekhomu*, 23/12/2018, <https://dailypost.ng/2018/12/23/alex-badeh-ex-cds-ambushed-killed-security-expert-ekhomu/> [geraadpleegd op 20/05/2025]

Ellis S., *This present darkness. A history of Nigerian organized crime*, Londen, Hurst & Company, 2016, 313p.

European Asylum Support Office (EASO), *Nigeria – Trafficking in Human Beings*, 04/2021, https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_04_EASO_COI_Report_Nigeria_Trafficking_in_human_beings.pdf [geraadpleegd op 27/05/2025]

European Union Asylum Agency (EUAA), *Nigeria – Country Focus*, 07/2024, <https://euaa.europa.eu/publications/coi-report-nigeria-country-focus> [geraadpleegd op 27/05/2025]

European Union External Action Service (EEAS), *EU Annual reports on Human Rights and Democracy, 2024 Human Rights and Democracy in the World (country reports)*, 29/05/2024, https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-annual-reports-human-rights-and-democracy_en [geraadpleegd op 13/06/2025]

Financial Action Task Force (FATF), *Nigeria*, s.d. [13/06/2025], <https://www.fatf-gafi.org/en/countries/detail/Nigeria.html> [geraadpleegd 23/06/2025]

Foundation for Investigative Journalism (FIJ), *Undercover: with N13,500 bribe, national population Commission made me 'born again' at different locations (I)*, 06/11/2024, <https://fij.ng/article/undercover-with-n13500-bribe-national-population-commission-made-me-born-again-at-different-locations-i/> [geraadpleegd op 16/04/2025]

France24, *Nigeria : des hommes armés tuent 56 personnes dans le centre du pays*, 20/04/2025, <https://www.france24.com/fr/afrique/20250420-nigeria-des-hommes-arm%C3%A9s-tuent-56-personnes-dans-le-centre-du-pays> [geraadpleegd op 13/06/2025]

Frankfurter Allgemeine, *Kein Benzin, kein Bargeld*, 13/02/2023, <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/wahl-in-nigeria-kampf-gegen-korruption-und-kriminalitaet-18666040.html> [geraadpleegd op 20/05/2025]

Frankfurter Allgemeine, *Umstrittener Wahlsieg für Bola Tinubu*, 01/03/2023, <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/nigeria-bola-tinubu-gewinnt-praesidentenwahl-18713667.html> [geraadpleegd op 20/05/2025]

GAN Integrity, *Country profile: Nigeria risk report*, 04/11/2020, <https://www.ganintegrity.com/country-profiles/nigeria/> [geraadpleegd op 03/06/2025]

GeoJournal (Madu I., Nwankwo C.), *Spatial pattern of climate change and farmer-herder conflict vulnerabilities in Nigeria*, 20/05/2020, <https://link.springer.com/article/10.1007/s10708-020-10223-2> [geraadpleegd op 13/06/2025]

Global Anticorruption Blog, *Fighting police corruption in Nigeria: and agenda for comprehensive reform*, 06/09/2019, <https://globalanticorruptionblog.com/2019/09/06/fighting-police-corruption-in-nigeria-an-agenda-for-comprehensive-reform/> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Hindustan Times, *Corruption biggest threat to Nigeria: Okri*, 21/01/2012, <https://www.hindustantimes.com/books/corruption-biggest-threat-to-nigeria-okri/story-28cX7tO4KZXb9YwQkZhjOO.html> [geraadpleegd op 24/04/2025]

Human Rights Watch (HRW), *Nigeria: prioritize security amid rising violence in Benue state*, 18/06/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/06/18/nigeria-prioritize-security-amid-rising-violence-in-benue-state> [geraadpleegd op 27/05/2025]

Ijewereme, O. B., *Anatomy of corruption in the Nigerian public sector: theoretical perspectives and some empirical explanations*, in: Sage Journals, 19/06/2015,
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2158244015581188> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Jeune Afrique, *Nigeria : le bras droit de Muhammadu Buhari est décédé du coronavirus*, 18/04/2020,
<https://www.jeuneafrique.com/930248/politique/nigeria-le-bras-droit-de-muhammadu-buhari-est-decede-du-coronavirus/> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Konrad Adenauer Stiftung (KAS) (Kreck V.), *Nigeria's hopeless fight against corruption*, 12/12/2019,
<https://www.kas.de/en/web/auslandsinformationen/artikel/detail/-/content/nigeria-s-hopeless-fight-against-corruption> [geraadpleegd op 22/04/2025]

Le Figaro/AFP, *Le Nigeria Traversé par des tensions au lendemain d'une attaque meurtrière*, 15/06/2025,
<https://www.lefigaro.fr/flash-actu/le-nigeria-traverse-par-des-tensions-au-lendemain-d-une-attaque-meurtriere-20250615> [geraadpleegd op 25/06/2025]

Le Monde, *Au Nigeria, la lutte anticorruption se heurte à 'l'alibi Goodluck Jonathan'*, 03/03/2016,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2016/03/03/au-nigeria-la-lutte-anticorruption-se-heurte-a-l-alibi-goodluck-jonathan_4876045_3212.html?utm_source=March+4%2C+2016_FR&utm_campaign=3%2F4%2F2015+fr&utm_medium=email [geraadpleegd op 16/04/2025]

Le Monde/AFP, *Au Nigeria, un prix pour récompenser le fonctionnaire le plus honnête*, 14/12/2018,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2018/12/14/au-nigeria-un-prix-pour-recompenser-le-fonctionnaire-le-plus-honnete_5397631_3212.html [geraadpleegd op 22/04/2025]

Le Monde/AFP, *Au Nigeria, 86 morts dans l'explosion d'un camion-citerne*, 18/01/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/01/18/au-nigeria-au-moins-70-morts-dans-l-explosion-d-un-camion-citerne_6504354_3212.html [geraadpleegd op 13/06/2025]

Le Monde/AFP, *L'armée nigérienne se retire de la force antidjihadiste du lac Tchad*, 30/03/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/03/30/l-armee-nigerienne-se-retire-de-la-force-antidjihadiste-du-lac-tchad_6588204_3212.html?search-type=classic&ise_click_rank=1 [geraadpleegd op 27/05/2025]

Le Monde/AFP, *Au Nigeria, la crise économique complique la lutte contre la contrefaçon de médicaments*, 31/03/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/03/31/au-nigeria-la-crise-economique-complique-la-lutte-contre-la-contrefacon-de-medicaments_6588978_3212.html?search-type=classic&ise_click_rank=1 [geraadpleegd op 27/05/2025]

Le Monde/AFP, *Nigeria : le président Tinubu renvoie les dirigeants de la compagnie pétrolière nationale*, 02/04/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/03/31/au-nigeria-la-crise-economique-complique-la-lutte-contre-la-contrefacon-de-medicaments_6588978_3212.html?search-type=classic&ise_click_rank=1 [geraadpleegd op 27/05/2025]

Le Monde/AFP, *Nigeria : au moins 40 personnes tuées dans des attaques de villages*, 04/04/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/04/04/nigeria-au-moins-40-personnes-tuees-dans-des-attaques-de-villages_6591140_3212.html?search-type=classic&ise_click_rank=1 [geraadpleegd op 27/05/2025]

Le Monde/AFP, *Le chef de la diplomatie nigériane en visite à Niamey dans un contexte de tensions entre les deux pays*, 17/04/2025,
https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/04/17/le-chef-de-la-diplomatie-nigeriane-en-visite-a-niamey-dans-un-contexte-de-tensions-entre-les-deux-pays_6596921_3212.html [geraadpleegd op 17/04/2025]

L'Express, *Invectives et scandales : une campagne acerbe au Nigeria avant la présidentielle*, 20/01/2023,
https://www.lexpress.fr/monde/invectives-et-scandales-une-campagne-acerbe-au-nigeria-avant-la-presidentielle-3HCTPLHYZVGBDHLIJ6BAQYNM4/?cmp_redirect=true [geraadpleegd op 20/05/2025]

Libération, *Blog 'Africa4', la guerre contre l'indiscipline*, 21/12/2016,
https://www.liberation.fr/debats/2016/12/21/la-guerre-contre-l-indiscipline_1816860/ [geraadpleegd op 18/04/2025]

Ministerie van Buitenlandse Zaken - Nederland, *Algemeen Ambtsbericht Nigeria*, 01/2023,
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2023/01/31/algemeen-ambtsbericht-nigeria-januari->

[2023#:~:text=Dit%20algemeen%20ambtsbericht%20beschrijft%20de,terugkeer%20van%20afgewezen%20Nigeriaanse%20asielzoekers](#) [geraadpleegd op 27/05/2025]

Neue Zürcher Zeitung, *Nigeria: Korruptionsbekämpfung kann die Korruption fördern*, 13/08/2020, <https://www.nzz.ch/international/korruptionsbekaempfung-kann-die-korruption-foerdern-ld.1570227> [geraadpleegd op 20/05/2025]

Neue Zürcher Zeitung, *'Pate von Lagos' Tinubu als neuer Präsident von Nigeria vereidigt*, 29/05/2023, <https://www.nzz.ch/international/pate-von-lagos-tinubu-als-neuer-praesident-von-nigeria-vereidigt-ld.1740041> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Neue Zürcher Zeitung, *Kent Statt Lagos: eine Ärztin und ein Pfleger aus Nigeria brechten nach Grossbritannien auf – wie Tausende andere*, 24/10/2023, <https://www.nzz.ch/international/migration-aerzte-und-pfleger-aus-nigeria-gehen-nach-grossbritannien-ld.1754289> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Neue Zürcher Zeitung, *'Das Militär sollte die Macht übernehmen' – im Norden Nigerias breiten sich Hunger und Verzweiflung aus*, 05/03/2024, <https://www.nzz.ch/international/im-norden-nigerias-breiten-sich-hunger-und-verzweiflung-aus-ld.1818019> [geraadpleegd op 27/05/2025]

Neue Zürcher Zeitung, *Muslime massakrierten Dutzende von christlichen Dorfbewohnern in Nigeria*, 15/06/2025, <https://www.nzz.ch/international/muslime-massakrieren-dutzende-von-christlichen-dorfbewohnern-in-nigeria-ld.1889111> [geraadpleegd op 27/05/2025]

News Central, *Four Nigerians jailed in the UK for marriage document fraud*, 28/08/2024, <https://newscentral.africa/four-nigerians-jailed-in-the-uk-for-marriage-document-fraud/> [geraadpleegd op 27/05/2025]

News Central, *NAFDAC exposes fraud syndicate duping foreign firms with fake documents*, 15/03/2025, <https://newscentral.africa/nafdac-exposes-fraud-syndicate-duping-foreign-firms-with-fake-documents/> [geraadpleegd op 27/05/2025]

Nigerian Eye, *We lack the capacity to prevent corruption in Nigeria – Okonjo-Iweala*, 19/02/2015, <https://www.nigerianeye.com/2015/02/we-lack-capacity-to-prevent-corruption.html> [geraadpleegd op 16/04/2025]

Organized Crime and Corruption Project (Omeje N.), *Identity fraud in Africa rises sharply, deepfakes lead*, 21/11/2024, <https://www.occrp.org/en/news/identity-fraud-in-africa-rises-sharply-deepfakes-lead> [geraadpleegd op 27/05/2025]

Premium Times, *Nigeria is world's 15th corrupt nation – transparency international*, 04/12/2014, <https://www.premiumtimesng.com/news/more-news/172348-nigeria-worlds-15th-corrupt-nation-transparency-international.html?tztc=1> [geraadpleegd op 16/04/2025]

Premium Times, *Multibillion naira contract scam rocks NDDC*, 08/08/2015, <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/188019-multibillion-naira-contract-scam-rocks-nddc.html?tztc=1> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Premium Times, *ICPC indicts Okiro-led PSC, orders body to refund N145m*, 11/08/2015, <https://www.premiumtimesng.com/news/top-news/188222-icpc-indicts-okiro-led-psc-orders-body-to-refund-n145m.html> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Premium Times, *Shocking: Buhari administration recalls wanted ex-pension boss sacked for alleged corruption*, 20/10/2017, <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/246791-shocking-buhari-administration-recalls-wanted-ex-pension-boss-sacked-alleged-corruption.html> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Premium Times, *EFCC, BOI, 83 others 'never submitted their audit reports since inception' – Senate*, 07/03/2018, <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/261038-efcc-boi-83-others-never-submitted-audit-reports-since-inception-senate.html?tztc=1> [geraadpleegd op 03/06/2025]

Premium Times, *Senate claim on EFCC's audit report 'incorrect' – spokesperson*, 07/03/2018, <https://www.premiumtimesng.com/news/top-news/261084-senate-claim-efccs-audit-report-incorrect-spokesperson.html> [geraadpleegd op 03/06/2018]

- Premium Times, *Investigation: at Lagos airport, officials still extort travelers*, 04/11/2018, <https://www.premiumtimesng.com/news/headlines/294017-at-lagos-airport-officials-still-extort-travellers.html?tztc=1> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- Pulse, Nigeria, *What statistics say about Buhari's anti-corruption war (analysis)*, 28/01/2020, <https://www.pulse.ng/articles/news/local/buhari-what-statistics-say-about-presidents-anti-corruption-war-2024081615511120697> [geraadpleegd op 03/06/2025]
- Pulse Nigeria, *Money sharing is the real reason behind Fubara, Wike's fight – Ameachi*, 29/03/2025, <https://www.pulse.ng/articles/news/money-sharing-is-the-real-reason-behind-fubara-wikes-fight-amaechi-2025032918081073267> [geraadpleegd op 13/06/2025]
- Punch, *Updated: at last, Buhari sacks suspended SGF, NIA boss*, 30/10/2017, <https://punchng.com/breaking-at-last-buhari-sacks-babachir-appoints-new-sgf/> [geraadpleegd op 03/06/2025]
- Punch, *Cure for corruption begins from inside – Soyinka*, 02/08/2024, https://punchng.com/cure-for-corruption-begins-from-inside-soyinka/#google_vignette [geraadpleegd op 24/04/2025]
- Radio France Internationale (RFI), *Nigeria : trois cadres de la Fédération accusés de détournements de fonds*, 19/10/2018, <https://www.rfi.fr/fr/afrique-foot/20181019-nigeria-trois-cadres-federation-accuses-detournements-fonds> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- Saiaa (Adams P., Olori T.), *Is Nigeria's anti-corruption crusade for real?*, 25/04/2008, <https://saiaa.org.za/research/is-nigerias-anti-corruption-crusade-for-real/> [geraadpleegd op 03/06/2025]
- Social-Economic Rights and Accountability Project (SERAP), *From Darkness to Darkness. How Nigerians are paying the price for corruption in the electricity sector*, 08/2017, <https://serap-nigeria.org/wp-content/uploads/2017/08/CORRUPTION-IN-ELECTRICITY-REPORT-A4.pdf> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- Social-Economic Rights and Accountability Project (SERAP), *Police most corrupt institution in Nigeria, reveals SERAP survey*, 26/03/2019, <https://serap-nigeria.org/2019/03/26/police-most-corrupt-institution-in-nigeria-reveals-serap-survey/> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- Social-Economic Rights and Accountability Project (SERAP), *Corruption remains a serious problem in Nigeria, reveals SERAP survey*, 11/12/2019, <https://serap-nigeria.org/2019/12/11/corruption-remains-a-serious-problem-in-nigeria-reveals-serap-survey/> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- The Cable, *Obituary: Alex Badeh, the dexterous chief air marshal who flew Bill Clinton, Jimmy Carter*, 19/12/2018, <https://www.thecable.ng/obituary-alex-badeh-the-dexterous-air-marshal-who-flew-bill-clinton-jimmy-carter/> [geraadpleegd op 20/05/2025]
- The Cable, *CDD: monitoring and evaluation vital in tracking fights against corruption*, 16/03/2021, <https://www.thecable.ng/cdd-monitoring-evaluation-key-in-tracking-fight-against-corruption-in-nigeria/> [geraadpleegd op 22/04/2025]
- The Conversation, *Why Buhari's government is losing the anti-corruption war*, 07/03/2021, https://theconversation.com/why-buharis-government-is-losing-the-anti-corruption-war-155488?utm_source=twitter&utm_medium=twitterbutton [geraadpleegd op 22/04/2025]
- The Economist, *Africa's unending war on corruption*, 03/02/2006, <https://www.economist.com/news/2006/02/03/africas-unending-war-on-corruption> [geraadpleegd op 29/04/2025]
- The Economist, *Nigeria: capping the well-heads of corruption*, 19/10/2006, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2006/10/19/capping-the-well-heads-of-corruption> [geraadpleegd op 29/04/2025]
- The Economist, *Nigerian politics: bad luck for Nigeria*, 05/02/2015, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2015/02/05/bad-luck-for-nigeria> [geraadpleegd op 29/04/2025]
- The Economist, *How Nigeria won its first democratic power transfer*, 06/04/2015, <https://www.economist.com/the-economist-explains/2015/04/06/how-nigeria-won-its-first-democratic-power-transfer> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *How Nigeria is fighting corruption*, 27/07/2016, <https://www.economist.com/the-economist-explains/2016/07/27/how-nigeria-is-fighting-corruption> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *Who's running Nigeria?*, 04/03/2017, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2017/03/04/whos-running-nigeria> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *The race to be president of Nigeria has begun*, 06/09/2018, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2018/09/06/the-race-to-be-president-of-nigeria-has-begun> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *How kidnappers, zealots and rebels are making Nigeria ungovernable*, 21/10/2021, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/how-kidnappers-zealots-and-rebels-are-making-nigeria-ungovernable/21805737> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *Insurgency, secessionism and banditry threaten Nigeria*, 23/10/2021, <https://www.economist.com/leaders/2021/10/23/insurgency-secessionism-and-banditry-threaten-nigeria> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *After eight dismal years, Nigeria prepares to replace President Buhari*, 09/01/2023, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2023/01/09/after-eight-dismal-years-nigeria-prepares-to-replace-president-buhari> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *Nigeria's presidential race goes down to the wire*, 02/02/2023, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2023/02/02/nigerias-presidential-race-goes-down-to-the-wire> [geraadpleegd op 29/04/2025]

The Economist, *Can a political underdog save Nigeria?*, 14/02/2023, <https://www.economist.com/interactive/middle-east-and-africa/2023/02/14/can-a-political-underdog-save-nigeria> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Peter Obi on why he is running to be Nigeria's president*, 15/02/2023, <https://www.economist.com/by-invitation/2023/02/15/peter-obi-on-why-he-is-running-to-be-nigerias-president> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Nigeria desperately needs a new kind of leadership*, 16/02/2023, <https://www.economist.com/leaders/2023/02/16/nigeria-desperately-needs-a-new-kind-of-leadership> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Nigeria's new president scraps the fuel subsidy*, 08/06/2023, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2023/06/08/nigerias-new-president-scraps-the-fuel-subsidy> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Why Nigeria's hospitals are losing their staff*, 10/08/2023, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2023/08/10/why-nigerias-hospitals-are-losing-their-staff> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Kidnappers are wreaking havoc in Nigeria*, 18/01/2024, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2024/01/18/killings-and-abductions-persist-in-nigeria> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Nigeria's high-cost oil industry is in decline*, 21/03/2024, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2024/03/21/nigerias-high-cost-oil-industry-is-in-decline> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *If Nigeria cannot end fuel shortages, disaster beckons*, 09/09/2024, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2024/09/09/if-nigeria-cannot-end-fuel-shortages-disaster-beckons> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Nigeria's catastrophic fuel crisis has a straightforward solution*, 11/09/2024, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2024/09/09/if-nigeria-cannot-end-fuel-shortages-disaster-beckons> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Economist, *Floods in Nigeria's north-east are aggravating a humanitarian crisis*, 19/09/2024, <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2024/09/19/floods-in-nigerias-north-east-are-aggravating-a-humanitarian-crisis> [geraadpleegd op 26/05/2025]

The Guardian, *Nigeria's ruling party candidate Tinubu wins presidential election – electoral commission*, 01/03/2023, <https://www.theguardian.com/world/2023/mar/01/nigerias-ruling-party-candidate-tinubu-wins-presidential-election-electoral-commission> [geraadpleegd op 20/05/2025]

The Guardian, *NHS nurses being investigated for 'industrial-scale' qualifications fraud*, 14/02/2024, <https://www.theguardian.com/society/2024/feb/14/nhs-nurses-being-investigated-for-industrial-scale-qualifications> [geraadpleegd op 27/05/2025]

The Nation, *Corruption still high despite Buhari's efforts – SERAP*, 26/03/2019, <https://thenationonlineng.net/corruption-still-high-despite-buharis-efforts-serap/> [geraadpleegd op 22/04/2025]

The New York Times, *Bola Tinubu, a political 'godfather' in Nigeria, sought the presidency for years*, 28/02/2023, <https://www.nytimes.com/2023/02/28/world/africa/nigeria-election-bola-tinubu.html?searchResultPosition=45> [geraadpleegd op 20/05/2025]

The New York Times, *Nigeria confronts its worst economic crisis in a generation*, 11/06/2024, <https://www.nytimes.com/2024/06/11/world/africa/nigeria-economy-strike.html?searchResultPosition=14> [geraadpleegd op 20/05/2025]

The New York Times, *Protesting hunger, Nigerians warn, 'life cannot continue like this'*, 02/08/2024, <https://www.nytimes.com/2024/08/02/world/africa/nigeria-protest-end-bad-governance.html?searchResultPosition=15> [geraadpleegd op 20/05/2025]

The SAIS Review of International Affairs (Perkins E., Phillips E., Navarro M.), *Don't call it Farmer-Herder Conflict*, 09/02/2024, <https://saisreview.sais.jhu.edu/dont-call-it-farmer-herder-conflict/> [geraadpleegd op 13/06/2025]

The Southern Examiner, *Wike moves to implicate Fubara in contrived corruption, violent acts by capturing allies*, 29/03/2025, <https://thesouthernexaminer.com/wike-moves-to-implicate-fubara-in-contrived-corruption-violent-acts-by-p13742-275.htm> [geraadpleegd op 13/06/2025]

The Sun, *Fresh trouble for Babachir Lawal*, 03/11/2017, <https://thesun.ng/fresh-trouble-for-babachir-lawal/> [geraadpleegd op 03/06/2025]

The Sun, *Harsh Economy: kill corruption not Nigerians, Bakara tells Tinubu*, 23/08/2023, <https://thesun.ng/harsh-economy-kill-corruption-not-nigerians-bakare-tells-tinubu/> [geraadpleegd op 27/05/2025]

The Sun, *How to win war against corruption – Soyinka*, 03/08/2024, <https://thesun.ng/how-to-win-war-against-corruption-soyinka/> [geraadpleegd op 24/04/2025]

Thurston A., *Boko Haram. The history of an African Jihadist movement*, Princeton/Oxford, Princeton University Press, 2018, 333p.

Transparency International (TI), *The big spin. Corruption and the growth of violent extremism*, 02/2017, https://ti-defence.org/wp-content/uploads/2017/02/The_Big_Spin_Web-1.pdf [geraadpleegd op 18/04/2025]

Transparency International (TI), *Camouflaged cash. How 'security votes' fuel corruption in Nigeria*, 05/2018, https://ti-defence.org/wp-content/uploads/2018/05/DSP_Nigeria_Camouflage_Cash_Web2.pdf [geraadpleegd op 22/04/2025]

Trouw, *Oud-gouverneur en politiek strateeg klimt op tot president van Nigeria*, 01/03/2023, <https://www.trouw.nl/buitenland/oud-gouverneur-en-politiek-strateeg-klimt-op-tot-president-van-nigeria~b5adca63/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F> [geraadpleegd op 20/05/2025]

United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), *Corruption in Nigeria: patterns and trends*, 12/2019, https://www.unodc.org/conig/uploads/documents/Corruption_Survey_2019.pdf [geraadpleegd op 22/04/2025]

United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), *Corruption in Nigeria: patterns and trends*, 07/2024, https://track.unodc.org/uploads/documents/corruption/Publications/2025/UNODC_Corruption_in_Nigeria_-_patterns_and_trends_2024.pdf [geraadpleegd op 22/04/2025]

United States Department of State (USDOS), *Nigeria 2023 Human Rights Report*, 2023, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2024/02/528267_NIGERIA-2023-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [geraadpleegd op 20/05/2025]

Voice of America (VOA)/ Agence France Presse (AFP), *Le Nigeria promet des récompenses pour les lanceurs d'alerte sur la corruption*, 22/12/2016, https://www.voaafrique.com/a/le-nigeria-promet-des-recompenses-pour-les-lanceurs-d-alerte-sur-la-corruption/3646566.html?utm_source=Revue+presse+du+23+d%C3%A9cembre+2016&utm_campaign=DMR+-+FR+-+12%2F23%2F2016&utm_medium=email [geraadpleegd op 18/04/2025]

Zam Magazine (Adebulu T.), *Investigations: love remains a cash cow*, 25/06/2024, <https://www.zammagazine.com/investigations/1826-nigeria-love-remains-a-cash-cow> [geraadpleegd op 22/04/2025]